

**Jednostkowy Raport Roczny
Polskiego Koncernu Naftowego
ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
za rok 2011**

Marzec 2012

JEDNOSTKOWY RAPORT ROCZNY ZA ROK 2011 ZAWIERA:

- 1. PISMO PREZESA ZARZĄDU**
- 2. OPINIĘ I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**
- 3. WYBRANE DANE FINANSOWE**
- 4. JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE POLSKIEGO KONCERNU NAFTOWEGO ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011 ROKU**
- 5. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO KONCERNU NAFTOWEGO ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011 ROKU**

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Raport roczny R 2011

(rok)

(zgodnie z § 82 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. – Dz. U. Nr 33, poz. 259)
(dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową)

za rok obrotowy 2011 obejmujący okres od 2011-01-01 do 2011-12-31 zawierający sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w walucie polskiej (PLN).

dnia 2012-03-29
(data przekazania)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA		
(pełna nazwa emitenta)		
PKN ORLEN	PALIWOWY (pal)	
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)	
09-411	PŁOCK	
(kod pocztowy)	(miejscowość)	
CHEMIKÓW	7	
(ulica)	(numer)	
48 24 256 81 80	48 24 367 77 11	ir@orlen.pl
(telefon)	(fax)	(e-mail)
774-00-01-454	610188201	www.orlen.pl
(NIP)	(REGON)	(www)

KPMG AUDYT Sp. z o.o.
(Podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	tys. PLN		tys. EUR	
	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
I. Przychody ze sprzedaży	79 037 121	62 215 581	19 090 631	15 027 555
II. Zysk z działalności operacyjnej	3 173 938	2 756 827	766 633	665 884
III. Zysk przed opodatkowaniem	2 396 447	2 826 324	578 838	682 670
IV. Zysk netto	1 386 166	2 357 127	334 815	569 341
V. Całkowite dochody ogółem	1 307 675	2 406 151	315 856	581 182
VI. Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej	(793 335)	3 895 427	(191 622)	940 902
VII. Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej	2 490 678	(2 568 977)	601 599	(620 511)
VIII. Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej	1 197 823	(1 881 372)	289 322	(454 427)
IX. Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	2 895 166	(554 922)	699 299	(134 036)
X. Zysk netto i rozwodniony zysk netto na jedną akcję (w PLN/EUR na akcję)	3,24	5,51	0,78	1,33
	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
XI. Aktywa trwałe	22 429 271	24 663 871	5 078 172	5 584 104
XII. Aktywa obrotowe	23 439 812	15 230 187	5 306 967	3 448 240
XIII. Aktywa razem	45 869 083	39 894 058	10 385 139	9 032 344
XIV. Zobowiązania długoterminowe	9 844 384	8 350 861	2 228 850	1 890 704
XV. Zobowiązania krótkoterminowe	15 177 975	12 004 148	3 436 419	2 717 838
XVI. Kapitał własny	20 846 724	19 539 049	4 719 870	4 423 802
XVII. Kapitał podstawowy	1 057 635	1 057 635	239 457	239 457
XVIII. Liczba akcji	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061
XIX. Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR na akcję)	48,74	45,68	11,04	10,34

Powyższe dane finansowe za rok 2011 i 2010 zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2011 roku – 4,4168 PLN/EUR;
- pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego: od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku – 4,1401 PLN/EUR.

**JEDNOSTKOWE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Polskiego Koncernu Naftowego
ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
za rok zakończony
31 grudnia 2011 roku**

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską

Spis treści:

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	10
Polityka rachunkowości, noty i inne informacje objaśniające	11
1. Informacje ogólne	11
1.1. Podstawowa działalność Spółki, skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	11
1.2. Oświadczenia Zarządu	13
2. Polityka rachunkowości	13
2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
2.2. Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki	13
2.3. Opis stosowanych zasad rachunkowości	17
3. Założenia, szacunki i osądy Zarządu	37
4. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	38
5. Segmenty operacyjne	38
5.1. Przychody i wyniki segmentów operacyjnych	39
5.2. Pozostałe informacje segmentowe	39
5.3. Przychody ze sprzedaży	41
5.4. Informacje o wiodących klientach	42
6. Rzeczowe aktywa trwałe	42
7. Wartości niematerialne	44
8. Prawa wieczystego użytkowania gruntów	46
9. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	47
10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	47
11. Pozostałe aktywa długoterminowe	48
12. Utrata wartości aktywów trwałych	48
12.1. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	49
12.2. Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych	49
13. Zapasy	50
14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	51
15. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	51
16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	52
17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	52
18. Kapitał własny	52
18.1. Kapitał podstawowy	52
18.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	52
18.3. Zyski zatrzymane	53
18.4. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	53
18.5. Propozycja podziału zysku Spółki za 2011 rok	53
18.6. Podział zysku Spółki za 2010 rok	53
18.7. Polityka zarządzania kapitałem własnym	53
19. Kredyty i pożyczki	54
19.1. Kredyty	54
19.2. Pożyczki	54
19.3. Dłużne papiery wartościowe	55
20. Rezerwy	55
20.1. Rezerwa środowiskowa	56
20.2. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	56
20.3. Rezerwa na ryzyko gospodarcze	57
20.4. Rezerwa na koszty programów osłonowych	57
20.5. Rezerwa na emisje CO ₂	58
20.6. Pozostałe rezerwy	58
21. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	58
22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	58
23. Przychody przyszłych okresów	58
23.1. Dotacje rządowe	59
24. Pozostałe zobowiązania finansowe	59
25. Przychody ze sprzedaży	59
26. Koszty działalności operacyjnej	59

27. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	60
27.1. Pozostałe przychody operacyjne	60
27.2. Pozostałe koszty operacyjne	61
28. Przychody i koszty finansowe	61
28.1. Przychody finansowe	61
28.2. Koszty finansowe	61
29. Podatek dochodowy	62
29.1. Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w wyniku finansowym a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem	62
29.2. Podatek odroczony	62
29.3. Zmiana stanu aktywów netto z tytułu podatku odroczonego	62
30. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	63
31. Instrumenty finansowe	64
31.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych	64
31.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	65
31.3. Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych	66
31.4. Wartość godziwa instrumentów finansowych	66
31.5. Rachunkowość zabezpieczeń	67
31.6. Zarządzanie ryzykiem finansowym	69
32. Leasing	76
32.1. Spółka jako leasingobiorca	76
32.2. Spółka jako leasingodawca	77
33. Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych	78
34. Zobowiązania warunkowe	78
35. Zabezpieczenia i gwarancje	78
36. Informacje o podmiotach powiązanych	78
36.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe	78
36.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami	78
36.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązanymi	78
36.4. Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki ze podmiotami powiązanymi	79
37. Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24	80
37.1. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego (w tym Członków Zarządu)	80
37.2. Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska	80
38. Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	81
39. Struktura zatrudnienia	81
40. Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji	81
40.1. Postępowania, w których Spółka jest stroną pozwaną	81
40.2. Postępowania, w których Spółka była stroną pozywającą	83
41. Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	84
42. Czynniki i zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki	84

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	6	12 190 347	12 379 779
Wartości niematerialne	7	362 791	383 190
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	8	89 692	90 812
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	9	9 051 706	11 529 773
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	40 328	40 828
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	29.2.	11 280	198 686
Pozostałe aktywa długoterminowe	11	683 127	40 803
		22 429 271	24 663 871
Aktywa obrotowe			
Zapasy	13	11 549 043	7 450 787
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	14	7 271 441	5 853 469
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	15	320 480	506 067
Należności z tytułu podatku dochodowego		1 142	15 568
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16	4 291 187	1 396 060
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	17	6 519	8 236
		23 439 812	15 230 187
Aktywa razem		45 869 083	39 894 058
PASYWA			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	18.1.	1 057 635	1 057 635
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	18.2.	1 227 253	1 227 253
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	18.4.	(14 617)	63 874
Zyski zatrzymane	18.3.	18 576 453	17 190 287
Kapitał własny razem		20 846 724	19 539 049
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty	19	9 346 203	7 937 850
Rezerwy	20	327 747	363 053
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	21	170 434	49 958
		9 844 384	8 350 861
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22	10 998 036	10 038 858
Kredyty i pożyczki	19	2 320 861	1 164 699
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		613 182	-
Rezerwy	20	442 181	512 570
Przychody przyszłych okresów	23	118 423	64 609
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	685 292	223 412
		15 177 975	12 004 148
Zobowiązania razem		25 022 359	20 355 009
Pasywa razem		45 869 083	39 894 058

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Rachunek zysków i strat			
Przychody ze sprzedaży	25	79 037 121	62 215 581
Koszt własny sprzedaży	26	(73 327 619)	(57 045 562)
Zysk brutto ze sprzedaży		5 709 502	5 170 019
Koszty sprzedaży		(1 947 915)	(1 824 472)
Koszty ogólnego zarządu		(671 186)	(584 243)
Pozostałe przychody operacyjne	27.1.	435 158	303 637
Pozostałe koszty operacyjne	27.2.	(351 621)	(308 114)
Zysk z działalności operacyjnej		3 173 938	2 756 827
Przychody finansowe	28.1.	2 999 717	527 993
Koszty finansowe	28.2.	(3 777 208)	(458 496)
Przychody i koszty finansowe		(777 491)	69 497
Zysk przed opodatkowaniem		2 396 447	2 826 324
Podatek dochodowy	29	(1 010 281)	(469 197)
Zysk netto		1 386 166	2 357 127
Składniki innych całkowitych dochodów			
Wycena instrumentów zabezpieczających		62 756	25 502
Rozliczenie instrumentów zabezpieczających		(159 658)	35 021
Podatek odroczony od składników innych całkowitych dochodów		18 411	(11 499)
		(78 491)	49 024
Całkowite dochody netto		1 307 675	2 406 151
Zysk netto i rozwodniony zysk netto na jedną akcję (w PLN na akcję)		3,24	5,51

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto		1 386 166	2 357 127
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	26	991 405	870 517
Strata z tytułu różnic kursowych		1 063 096	69 798
Odsetki netto		299 764	258 794
Dywidendy otrzymane		(400 702)	(384 731)
(Zysk) na działalności inwestycyjnej		(579 191)	(18 150)
Zmiana stanu należności	30	(1 358 678)	(1 397 106)
Zmiana stanu zapasów	30	(4 083 934)	(133 105)
Zmiana stanu zobowiązań	30	1 160 070	2 208 249
Zmiana stanu rezerw	30	248 509	396 274
Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem	29	1 010 281	469 197
Podatek dochodowy (zapłacony)		(176 856)	(413 375)
Pozostałe korekty	30	(353 265)	(388 062)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności operacyjnej		(793 335)	3 895 427
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(1 249 218)	(2 683 839)
Sprzedaż składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		254 970	218 600
Sprzedaż akcji i udziałów		3 672 247	13 828
Nabycie akcji i udziałów		(111 094)	(116 145)
Dopłata do kapitału jednostki powiązanej		-	(2 450)
Sprzedaż innych papierów wartościowych		-	1 000
Odsetki otrzymane		28 417	5 027
Dywidendy otrzymane		403 602	384 373
Wydatki z tytułu zwrotnych dopłat do kapitału		(135 334)	(89 042)
Wpływy z tytułu zwrotnych dopłat do kapitału		19 080	11 000
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek długoterminowych		(561 380)	(301 673)
Wpływy z tytułu spłaconych pożyczek krótkoterminowych		314 249	-
(Wpływy) w ramach systemu cash pool		(81 046)	(7 983)
Pozostałe		(63 815)	(1 673)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności inwestycyjnej		2 490 678	(2 568 977)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z otrzymanych kredytów i pożyczek		13 773 529	7 319 135
Emisja dłużnych papierów wartościowych		5 550 239	6 574 070
Spłaty kredytów i pożyczek		(12 713 195)	(8 866 468)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(5 223 918)	(6 492 076)
Zapłacone odsetki		(396 983)	(402 739)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(6 647)	(2 961)
Wpływy/(Wpływy) w ramach systemu cash pool		214 798	(10 333)
Środki pieniężne netto z/(wykorzystane w) działalności finansowej		1 197 823	(1 881 372)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		2 895 166	(554 922)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów z tytułu różnic kursowych		(39)	(13 421)
Środki pieniężne na początek okresu	16	1 396 060	1 964 403
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	16	4 291 187	1 396 060

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał podstawowy oraz kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
1 stycznia 2011		2 284 888	63 874	17 190 287	19 539 049
Zysk netto		-	-	1 386 166	1 386 166
Składniki innych całkowitych dochodów		-	(78 491)	-	(78 491)
Całkowite dochody netto	18	-	(78 491)	-	(78 491)
31 grudnia 2011		2 284 888	(14 617)	18 576 453	20 846 724
1 stycznia 2010		2 284 888	14 850	14 833 160	17 132 898
Zysk netto		-	-	2 357 127	2 357 127
Składniki innych całkowitych dochodów		-	49 024	-	49 024
Całkowite dochody netto	18	-	49 024	-	49 024
31 grudnia 2010		2 284 888	63 874	17 190 287	19 539 049

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Polityka rachunkowości, noty i inne informacje objaśniające

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawowa działalność Spółki, skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7 („Spółka”, „PKN ORLEN”, „Emitent”) został utworzony aktem notarialnym z dnia 29 czerwca 1993 roku w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną. Spółka została zarejestrowana pod nazwą Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne „Petrochemia Płock” S.A. w Sądzie Rejonowym w Płocku. Od 20 maja 1999 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy Spółka Akcyjna.

7 września 1999 roku nastąpiła inkorporacja Centrali Produktów Naftowych („CPN”) Spółka Akcyjna i tym samym nastąpiło wykreślenie CPN z rejestru handlowego. Od 12 kwietnia 2000 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie PKN ORLEN jest zaklasyfikowany do sektora paliwowego.

Podstawowy przedmiot działalności Spółki stanowi:

- Przerób ropy naftowej oraz wytwarzanie produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych);
- Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego;
- Skup, przerób i obrót olejami przepracowanymi oraz innymi odpadami chemicznymi;
- Wytwarzanie, przesyłanie i obrót energią cieplną i elektryczną;
- Prowadzenie działalności handlowej w obrocie krajowym i zagranicznym na rachunek własny, na zlecenie i w komisie, a w szczególności: obrót ropą naftową, paliwami ropopochodnymi i innymi, sprzedaż artykułów przemysłowych i spożywczych;
- Prowadzenie działalności badawczej, projektowej, rozwojowej, budowlanej, produkcyjnej na własny rachunek i w komisie, w dziedzinach związanych z przetwarzaniem, magazynowaniem, konfekcjonowaniem i obrotem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz pochodnymi produktami chemicznymi i transportem drogowym, kolejowym, wodnym i rurociągowym;
- Magazynowanie, składowanie i przechowywanie ropy naftowej i paliw płynnych oraz tworzenie i utrzymywanie zapasów paliw, na zasadach określonych właściwymi przepisami;
- Świadczenie usług związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności: dokonywanie przeładunków morskich i lądowych oraz uszlachetnianie paliw i gazów, w tym etylizacja, barwienie, dodawanie komponentów;
- Remonty urządzeń związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności instalacji rafineryjnych i petrochemicznych, zbiorników paliwowych, stacji paliw oraz środków transportu;
- Prowadzenie stacji paliw, barów, restauracji i hoteli oraz działalność cateringowa;
- Działalność holdingów finansowych, pośrednictwo pieniężne oraz pozostała działalność finansowa;
- Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego.

Spółka w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej mającej duże znaczenie ze względu na interes publiczny posiada koncesje wydane przez odpowiednie organy administracji publicznej na podstawie stosownych ustaw.

Koncesje stan na 31/12/2011	okresy pozostałe do wygaśnięcia koncesji (w latach)
Energia elektryczna: wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja, obrót	14
Energia cieplna: wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja, obrót	14 - 19
Paliwa ciekłe i gazowe: wytwarzanie, obrót, magazynowanie	2 - 14

Proces udzielania koncesji w Spółce odbywa się okresowo i ma charakter administracyjny. Zdaniem Zarządu prawdopodobieństwo nieuzyskania koncesji jest znikome.

Spółka jako właściciel poszczególnych koncesji wnosi coroczne opłaty obciążające wynik finansowy danego okresu. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała zobowiązań umownych na usługi koncesjonowane w zakresie interpretacji KIMSF 12.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2011 roku

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	117 710 196	117 710 196	147 137 745	27,52%
Aviva OFE*	21 744 036	21 744 036	27 180 045	5,08%
Pozostali	288 254 829	288 254 829	360 318 536	67,40%
	427 709 061	427 709 061	534 636 326	100,00%

*wg informacji otrzymanych przez Spółkę 9 lutego 2010 roku

Skład Zarządu Spółki

na dzień 31 grudnia 2011 roku

Dariusz Krawiec	– Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
Sławomir Jędrzejczyk	– Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Krzystian Pater	– Członek Zarządu ds. Rafinerii
Grażyna Piotrowska-Oliwa	– Członek Zarządu ds. Sprzedaży
Piotr Wielowieyski	– Członek Rady Nadzorczej (od 9 grudnia 2011 roku do 9 marca 2012 roku delegowany do wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Petrochemii)

na dzień autoryzacji jednostkowego raportu rocznego

Dariusz Krawiec	– Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny
Sławomir Jędrzejczyk	– Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Piotr Chełmiński	– Członek Zarządu ds. Petrochemii
Krzystian Pater	– Członek Zarządu ds. Rafinerii
Marek Podstawa	– Członek Zarządu ds. Sprzedaży

Skład Rady Nadzorczej Spółki

na dzień 31 grudnia 2011 roku

Maciej Mataczyński	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
Marek Karabula	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Angelina Sarota	– Sekretarz Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec	– Członek Rady Nadzorczej
Artur Gabor	– Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Kołach	– Członek Rady Nadzorczej
Leszek Jerzy Pawłowicz	– Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	– Członek Rady Nadzorczej (od 9 grudnia 2011 roku do 9 marca 2012 roku delegowany do wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Petrochemii)
Janusz Zieliński	– Członek Rady Nadzorczej

na dzień autoryzacji jednostkowego raportu rocznego

Maciej Mataczyński	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
Angelina Sarota	– Sekretarz Rady Nadzorczej
Cezary Banasiński	– Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec	– Członek Rady Nadzorczej
Artur Gabor	– Członek Rady Nadzorczej
Michał Gołębiowski	– Członek Rady Nadzorczej
Leszek Jerzy Pawłowicz	– Członek Rady Nadzorczej

Szczegółowe informacje o zmianach w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej PKN ORLEN zawarte są w punktach VIII.8.7.1, VIII.8.7.4 Sprawozdania Zarządu PKN ORLEN.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

1.2. Oświadczenia Zarządu

1.2.1. W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości zawartymi w punkcie 2 oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki i wynik finansowy oraz że sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz sytuacji, osiągnięć i rozwoju Spółki, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

1.2.2. W sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania jednostkowego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podmiotem uprawnionym do przeprowadzenia badania jednostkowego sprawozdania finansowego PKN ORLEN S.A. i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. („Grupa Kapitałowa ORLEN”, „Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) za rok 2011 jest KPMG Audyt Sp. z o.o.

2. Polityka rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2011 roku. Zakres jednostkowego sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe obejmuje okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku.

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku i dane porównywalne na 31 grudnia 2010 roku, a także wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku i dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień autoryzacji niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe, z wyjątkiem sprawozdania z przepływów pieniężnych, zostało sporządzone zgodnie z zasadą memoriału.

2.2. Wpływ zmian standardów i interpretacji MSSF na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki

2.2.1. Obowiązujące zmiany standardów i interpretacji MSSF

Od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie nie mają wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

2.2.2. Standardy i Interpretacje MSSF jeszcze nieobowiązujące

Spółka zamierza przyjąć opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), lecz nieobowiązujące do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zmiany standardów

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

i interpretacji MSSF, zgodnie z datą ich wejścia w życie. W bieżącym rocznym okresie sprawozdawczym, w Spółce nie podjęto decyzji o wcześniejszym zastosowaniu zmian standardów i interpretacji MSSF.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie wystąpiły zmiany standardów i interpretacji MSSF, które zostały zatwierdzone przez UE, lecz nie są jeszcze obowiązujące.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Zmiany do MSSF 1 – Hiperinflacja oraz usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy

Zmiana dodaje zwolnienie, które może zostać zastosowane na dzień przejścia na MSSF przez jednostki działające w warunkach hiperinflacji, które pozwala jednostce wycenić aktywa i zobowiązania posiadane przed ustabilizowaniem się waluty funkcjonalnej w wartości godziwej, a następnie użyć tej wartości godziwej jako kosztu zakładanego tych aktywów i zobowiązań na potrzeby sporządzenia pierwszego sprawozdania z sytuacji finansowej wg MSSF.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 lipca 2011 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka od 2005 roku stosuje MSSF.

Zmiany do MSSF 7 – Instrumenty finansowe: ujawnienia – Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany zawierają nowe wymagania w zakresie ujawnień dla aktywów i zobowiązań finansowych, które:

- są kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, lub
- podlegają ramowym umowom dotyczącym kompensat lub innym podobnym umowom.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka nie stosuje zasad dotyczących kompensat w odniesieniu do posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych ani nie zawarła ramowych umów dotyczących kompensat

Nowy Standard i jego zmiany – MSSF 9 Instrumenty Finansowe

Nowy Standard zastępuje wymogi zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena w zakresie klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych.

Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane jako: aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Zmiany do MSSF 9 z 2010 roku zmieniają wymogi zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena, w tym głównie w zakresie „zobowiązań wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek wyników” w przypadku zmiany wartości godziwej wynikającej ze zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania. Efekt zmiany wartości godziwej nie będzie już odnoszony do rachunku wyników, lecz bezpośrednio do innych całkowitych dochodów (bez możliwości późniejszego przeksięgowania do rachunku wyników). Możliwe będzie przenoszenie zakumulowanych zysków lub strat w ramach kapitałów własnych.

Nowy standard znosi wymóg wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych od podstawowego instrumentu finansowego. Wymaga on, aby kontrakt hybrydowy był w całości klasyfikowany według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej.

Ponadto, zmiany dotyczą również wymogów w zakresie ujawnień oraz przekształcania danych porównywalnych dotyczących początkowego zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe.

Data wejścia w życie MSSF 9 wraz z jego zmianami to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2015 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na wycenę pozycji prezentowanych w przyszłych sprawozdaniach finansowych, jednakże wykonane zostanie przyporządkowanie odpowiednich aktywów finansowych do zmienionych kategorii instrumentów finansowych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Nowy Standard – MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

MSSF 10 zastępuje MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, w zakresie konsolidacji oraz interpretację Stałego Komitetu ds. Interpretacji – SKI 12 Jednostki Specjalnego Przeznaczenia.

MSSF 10 przewiduje jeden nowy model analizy kontroli w odniesieniu do wszystkich podmiotów, w które dokonano inwestycji, włączając w to podmioty, które aktualnie jako Jednostki Specjalnego Przeznaczenia są w zakresie SKI 12. W nowym modelu kontroli inwestor kontroluje podmiot, w którym dokonał inwestycji, jeśli:

- jest narażony na lub ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w ten podmiot,
- ma zdolność wpływania na te zwroty poprzez władzę oraz
- istnieje związek pomiędzy władzą a zwrotami.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Nie dotyczy sprawozdania finansowego Spółki.

Nowy Standard – MSSF 11 Wspólne porozumienia

MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach” i SKI 13 „Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników”.

MSSF 11 nie wprowadza zasadniczych zmian co do ogólnej definicji porozumienia pod wspólną kontrolą, chociaż definicja kontroli i pośrednio współkontroli uległy zmianie w związku z MSSF 10.

Zgodnie z nowym standardem, wspólne porozumienia są podzielone na dwa rodzaje, dla których zdefiniowano następujące modele ujmowania:

- wspólna działalność to taka, w której współkontrolujące podmioty, zwane współzarządzającymi mają prawa do aktywów oraz obowiązki co do zobowiązań związanych z działalnością;
- wspólne przedsięwzięcie to takie, w którym współkontrolujące podmioty, zwane wspólnikami przedsięwzięcia mają prawo do aktywów netto porozumienia.

MSSF 11 wyłącza z MSR 31 jednostki współkontrolowane w tych przypadkach, gdy chociaż są to oddzielne podmioty, to rozdzielenie to jest nieefektywne. Takie porozumienia są traktowane podobnie do współkontrolowanych aktywów/działalności (ujmowanie poszczególnych pozycji aktywów i pasywów) i w nowym standardzie są nazywane wspólną działalnością. W odniesieniu do pozostałych jednostek współkontrolowanych zgodnie z MSR 31, nazywanych w nowym standardzie wspólnymi przedsięwzięciami (joint ventures), nie ma możliwości wyboru pomiędzy metodą praw własności a konsolidacją proporcjonalną - zawsze należy stosować metodę praw własności.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Nie dotyczy sprawozdania finansowego Spółki.

Nowy Standard – MSSF 12 Ujawnienia inwestycji w inne jednostki

MSSF 12 zawiera dodatkowe wymogi ujawnień dotyczących znaczących osądów i założeń przy określaniu rodzaju inwestycji w jednostkę lub porozumienie, w jednostki zależne, wspólne porozumienia, jednostki stowarzyszone, niekonsolidowane jednostki ustrukturyzowane.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Nie dotyczy sprawozdania finansowego Spółki.

Nowy Standard – MSSF 13 Wycena według wartości godziwej

MSSF 13 zastąpi jednym źródłem wskazówek w zakresie wyceny według wartości godziwej wytyczne w tym zakresie zawarte dotychczas w poszczególnych standardach.

Standard definiuje wartość godziwą, ustala ramy dla wyceny w wartości godziwej, określa wymagania co do ujawnień oraz wyjaśnia jak ustalić wartość godziwą, jeśli jest to wymagane lub dozwolone przez inne standardy.

MSSF 13 nie wprowadza nowych wymagań w zakresie wyceny aktywów lub zobowiązań w wartości godziwej ani nie eliminuje wyjątków niewykonalności w praktyce wyceny według wartości godziwej istniejących w standardach.

Standard zawiera szczegółową strukturę ujawnień, która dodaje do istniejących wymogów ujawnienia, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę metod i danych wykorzystanych przy dokonywaniu wyceny według wartości godziwej a dla powtarzalnych wycen według wartości godziwej, które wykorzystują niedostępne dane, wpływ tych wycen na wynik finansowy lub inne całkowite dochody.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Zarząd uważa metody i założenia wykorzystywane przy wycenie składników aktywów w wartości godziwej za zgodne z MSSF 13.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Zmiany do MSR 1 Prezentacja pozycji innych całkowitych dochodów

Zmiany wymagają, aby jednostka prezentowała osobno te pozycje innych całkowitych dochodów, które mogą w przyszłości być przeklasyfikowane do wyniku finansowego, od tych, które nigdy nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego. Konsekwentnie jednostka, która prezentuje pozycje innych całkowitych dochodów przed odnośnymi skutkami podatkowymi, będzie musiała także zaalokować łączne kwoty podatku do poszczególnych części innych całkowitych dochodów.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające w dniu 1 lipca 2012 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, jednakże wzrośnie ilość wymaganych ujawnień.

Zmiany do MSR 12 Podatki – Odroczony podatek dochodowy: przyszła realizacja składnika aktywów

Zmiana z 2010 roku wprowadza wyjątek od obecnych zasad wyceny podatku odroczonego (paragraf 52 MSR 12) opartych o sposób realizacji. Wyjątek dotyczy podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według wartości godziwej zgodnie z MSR 40 poprzez wprowadzenie założenia, że sposobem realizacji wartości księgowej tych aktywów będzie wyłącznie sprzedaż. Zamiany Zarządu nie będą miały znaczenia, chyba że nieruchomość inwestycyjna będzie podlegała amortyzacji i będzie utrzymywana w ramach modelu, którego celem będzie skonsumowanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych płynących z danego składnika aktywów przez okres jego życia.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2012 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ zmiany do MSR 12 nie dotyczą Spółki.

Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

Zmiana usunie metodę korytarzową dopuszczającą możliwość rozłożenia w czasie ujęcia części zysków i strat aktuarialnych niemieszczących się w wyznaczonym korytarzu wartości. Zgodnie ze zmianą zyski i straty aktuarialne będą ujmowane w pełnej kwocie bezpośrednio w innych całkowitych dochodach. Tym samym, rezygnuje się z możliwości ujmowania zysków i strat aktuarialnych w wyniku finansowym.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka nie stosuje metody korytarza.

Zmiany do MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe

MSR 27 (wersja z 2011 roku) został zmodyfikowany w związku z wydaniem MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i będzie obejmował jedynie wymagania co do rachunkowości i ujawnień w jednostkowych sprawozdaniach finansowych. W tym celu wymogi MSR 28 z 2008 roku i MSR 31 dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych zostaną włączone do MSR 27.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ nie skutkują one zmianą polityki rachunkowości Spółki.

Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach

Wprowadzone zmiany obejmują:

- Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przeznaczone do sprzedaży. W przypadku częściowego zakwalifikowania inwestycji jako przeznaczonej do sprzedaży (w rozumieniu MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana), do zatrzymanej części inwestycji, niepodlegającej sprzedaży, stosuje się metodę praw własności aż do momentu zbycia części przeznaczonej do sprzedaży. Po zbyciu, zatrzymana inwestycja jest ujmowana metodą praw własności, jeśli zatrzymana inwestycja nadal stanowi inwestycję w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.
- Zmiany w inwestycjach utrzymywanych w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach. MSR 28 (2008 rok) i MSR 31 wskazywały, że zaprzestanie znaczącego wpływu lub współkontroli powodowało we wszystkich przypadkach konieczność ponownej wyceny zatrzymanych udziałów, nawet jeśli znaczący wpływ zamieniał się we współkontrolę. MSR 28 (2011 rok) wymaga, aby w takich sytuacjach zatrzymane inwestycje nie były ponownie wyceniane.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka nie posiada znaczących inwestycji w jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia przeznaczone do sprzedaży, na które wpłynęłyby te zmiany.

Zmiany do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja – Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany nie wprowadzają nowych zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, natomiast wyjaśniają kryteria kompensat, co ma na celu usunięcie niespójności w ich stosowaniu.

Zmiany objaśniają, że jednostka posiada tytuł prawny do kompensaty, jeśli ten tytuł:

- nie jest zależny od przyszłych zdarzeń oraz
- jest wykonalny zarówno w normalnym toku działalności jak i w przypadku niedotrzymania umowy, niewypłacalności lub upadłości jednostki oraz stron trzecich.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2014 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie zmiany do standardu nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka nie stosuje zasad dotyczących kompensat w odniesieniu do posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych ani nie zawarła ramowych umów dotyczących kompensat.

KIMSF 20: Koszty usuwania nadkładu („stripping costs”) poniesione w fazie produkcji w kopalni odkrywkowej

Interpretacja dotyczy kwestii:

- rozpoznania jako składnika aktywów kosztów usuwania nadkładu poniesionych w fazie produkcji,
- wyceny składnika aktywów dotyczącego usuwania nadkładu przy początkowym ujęciu oraz
- wyceny składnika aktywów dotyczącego usuwania nadkładu na dzień bilansowy.

Przedsiębiorstwa górnicze będą mogły kapitalizować koszty usuwania nadkładu poniesionego w fazie produkcji, które spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki w późniejszych okresach, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów. Kapitalizacja oraz okres amortyzacji będą zależeć od zidentyfikowanych elementów złóż, których koszty usuwania nadkładu dotyczą.

Data wejścia w życie to okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2013 roku oraz później.

Oczekuje się, że zastosowanie interpretacji nie będzie miało wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe, ponieważ Spółka nie prowadzi produkcji w kopalniach odkrywkowych.

2.2.3. Zmiany zasad prezentacji danych finansowych

W roku 2011 i w okresach porównywalnych nie wystąpiły istotne zmiany prezentacji danych finansowych.

2.2.4. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Dane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w zaokrągleniu do tysięcy PLN.

Zasady rachunkowości dla transakcji w walucie obcej zostały przedstawione w nocie 2.3.2.

2.3. Opis stosowanych zasad rachunkowości

2.3.1. Zmiany zasad, zmiany szacunków, błędy lat poprzednich

Zmiany zasad rachunkowości dokonuje się w przypadku:

- zmian MSSF,
- gdy doprowadzi to do tego, iż zawarte w sprawozdaniu finansowym informacje o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy czy też przepływy pieniężne, będą bardziej przydatne i wiarygodne.

W przypadku dokonania zmian zasad rachunkowości zakłada się, że nowe zasady rachunkowości były stosowane od zawsze. Korekty z tym związane wykazuje się jako korekty kapitału własnego. Dla zapewnienia porównywalności danych dokonuje się odpowiednich zmian sprawozdań finansowych (danych porównywalnych) dla najwcześniej prezentowanego okresu w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy ustalenie wpływu zmiany na poszczególne okresy lub jej łącznego wpływu jest niewykonalne w praktyce.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmieniają się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia. Skutki zmian danej wartości szacunkowej uwzględnia się prospektywnie poprzez ujęcie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Korekty spowodowane usunięciem istotnych błędów poprzednich okresów odnosi się na kapitał własny. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego przyjmuje się założenie, że błędy zostały skorygowane już w okresie, w którym zostały popełnione.

2.3.2. Transakcje w walucie obcej

Transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne w walucie obcej obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej, wyrażone w walucie obcej, przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych, Spółka ujmuje w wyniku finansowym okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

2.3.3. Połączenia jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- zidentyfikowania jednostki przejmującej,
- ustalenia dnia przejęcia,
- ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej, oraz
- ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazyjnego nabycia.

Wartość godziwą aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych dla potrzeb przypisywania kosztu połączenia jednostek gospodarczych ustala się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku B do MSSF 3.

2.3.4. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Działalność operacyjną Spółki podzielono na:

- segment Rafineria, który obejmuje produkcję i hurt rafinerijny, produkcję i sprzedaż olejów oraz produkcję pomocniczą,
- segment Detal, który obejmuje sprzedaż na stacjach paliw,
- segment Petrochemia, który obejmuje produkcję i hurt petrochemiczny oraz produkcję i sprzedaż chemii oraz funkcje korporacyjne stanowiące pozycję uzgodnieniową, obejmujące działalność związaną z zarządzaniem, administracją i innymi funkcjami wsparcia a także pozostałą działalność nieprzypisaną do wyodrębnionych segmentów.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami, które są wykazywane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów związanych ze sprzedażą zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów Spółki, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu.

Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- kosztów podatku dochodowego,
- odsetek, łącznie z odsetkami z tytułu zaliczek lub pożyczek uzyskanych od innych segmentów, chyba że działalność segmentu ma przede wszystkim charakter finansowy,
- strat na sprzedaży inwestycji lub strat poniesionych na skutek wygaśnięcia zadłużenia chyba, że działalność segmentu ma charakter przede wszystkim finansowy,
- ogólnych kosztów administracyjnych oraz innych kosztów powstających na poziomie Spółki jako całości, chyba że koszty te dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je w oparciu o racjonalne przesłanki bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku operacyjnego.

Aktywa segmentu są aktywami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu. W szczególności do aktywów segmentu nie zalicza się aktywów związanych z podatkiem dochodowym.

Przychody, wynik, wartości aktywów segmentów są ustalane przed dokonaniem wyłączeń transakcji pomiędzy segmentami i po dokonaniu eliminacji w ramach segmentu.

Ceny sprzedaży w transakcjach pomiędzy segmentami zbliżone są do cen rynkowych.

2.3.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są to aktywa:

- wykorzystywane w procesach produkcyjnych, przy dostawach towarów, świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie leasingu lub w celach administracyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane dłużej niż jeden okres (jeden rok sprawozdawczy lub cykl operacyjny, jeżeli trwa on dłużej niż jeden rok sprawozdawczy).

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa) jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z ich nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastające.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się począwszy od chwili, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użyteczności z uwzględnieniem wartości końcowej. Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, a w uzasadnionych przypadkach metodą naturalną. Poszczególne części składowe rzeczowych aktywów trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego składnika rzeczowych aktywów trwałych, amortyzowane są oddzielnie zgodnie z okresem ich użytkowania.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Stosowane są następujące typowe okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki i budowle	10–40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	4–35 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2–20 lat

Poprawność stosowanych stawek amortyzacji jest okresowo (raz do roku) weryfikowana powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w latach następnych (prospektywnie).

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów są zaliczane do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane zgodnie z okresem ich użytkowania. Z kolei, koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka dokonuje (raz do roku) oceny wartości końcowej środków trwałych.

Rzeczowe aktywa trwałe podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości, jeżeli zaistniały okoliczności bądź zaszyły zmiany, które wskazują na to, że wartość księgowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

2.3.6. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nieposiadające postaci fizycznej.

Przez aktywa możliwe do zidentyfikowania rozumie się aktywa, które:

- można wyodrębnić, tzn. wyłączyć lub wydzielić ze Spółki i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno pojedynczo, jak też łącznie z powiązaną z nim umową, składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to czy są zbywalne lub możliwe do wyodrębnienia ze Spółki.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów, oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi Spółka powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez Spółkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosowanych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Jeżeli składnik nie spełnia kryteriów definicyjnych składnika wartości niematerialnych, nakłady na jego nabycie lub wytworzenie przez Spółkę we własnym zakresie są ujmowane w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Jeśli jednak dany składnik został przejęty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, stanowi on część wartości firmy ujmowanej na dzień przejęcia.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów. Wartości niematerialne, które zostały rozpoznane w wyniku połączenia się jednostek gospodarczych początkowo ujmuje się według wartości godziwej.

Wartości niematerialne wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto z uwzględnieniem otrzymanych dotacji do aktywów.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użyteczności. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo (nie rzadziej niż na koniec roku sprawozdawczego) weryfikowana powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w latach następnych (prospektywnie).

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa z określonym okresem użytkowania pomniejszona o wartość końcową. Przyjmuje się, że wartość końcowa wartości niematerialnych jest równa zero, z wyłączeniem szczególnych przypadków.

Stosowane są następujące typowe okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2–15 lat
Oprogramowanie	2–10 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Ponadto, w każdym okresie sprawozdawczym, należy dokonać weryfikacji czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają ocenę, że okres użytkowania tego składnika aktywów jest nieokreślony.

2.3.6.1. Prawa majątkowe

Uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Uprawnienia do emisji CO₂ są ujmowane jako wartości niematerialne, które nie podlegają amortyzacji (z uwagi na wysoką wartość końcową), lecz podlegają analizie pod kątem utraty wartości.

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia ujmuje się i prezentuje w szyku rozwartym w wartościach niematerialnych w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania. Zakupione uprawnienia są ujmowane w wartościach niematerialnych w cenie nabycia. Na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym tworzy się rezerwę w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty).

Dotację ujmuje się w systematyczny sposób w poszczególnych okresach sprawozdawczych, aby zapewnić współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. W konsekwencji, koszt utworzenia rezerwy w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jest kompensowany zmniejszeniem salda przychodów przyszłych okresów (dotacji) z uwzględnieniem proporcji ilości emisji (narastająco) do szacowanej ilości emisji rocznej. Nadwyżkę otrzymanej dotacji powyżej ilości emisji w danym okresie sprawozdawczym ujmuje się jako pozostały przychód operacyjny.

Otrzymane/nabyte uprawnienia do emisji CO₂ podlegają umorzeniu w ciężar wartości księgowej rezerwy, jako jej rozliczenie. Rozchód uprawnień jest ujmowany według metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło).

2.3.7. Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujmuje się w cenie nabycia i prezentuje w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej.

Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na mocy decyzji administracyjnej ujmuje się wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

2.3.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty wynikające z finansowania zewnętrznego należy bezpośrednio odnieść do wyniku finansowego.

Przez dostosowywany składnik aktywów rozumie się składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Podstawą do aktywowania kosztów finansowych są tzw. nakłady inwestycyjne netto, czyli pozycje majątkowe będące w trakcie realizacji, które nie są finansowane poprzez wykorzystanie zobowiązań inwestycyjnych, lecz za pomocą innych źródeł finansowania zewnętrznego.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego, ujmowanych zgodnie z MSR 17 Leasing, oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Górną granicą dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez jednostkę kosztów finansowania zewnętrznego.

Rozpoczęcie aktywowania kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej może mieć miejsce, kiedy spełnione zostaną wszystkie trzy warunki:

- ponoszone są nakłady inwestycyjne,
- ponoszone są koszty związane z obsługą zadłużenia,
- dokonywane są czynności związane z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

Zaprzestanie aktywowania ma miejsce, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania składnika do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone. Konieczność dodatkowych prac administracyjnych, wykończeniowych, przeróbek na życzenie kupującego lub użytkownika nie stanowią podstawy do dalszego aktywowania kosztów.

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

2.3.9. Utrata wartości aktywów

Jeżeli zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości ustalonej na koniec okresu sprawozdawczego składnika aktywów, przeprowadza się testy sprawdzające pod kątem ewentualnej utraty wartości. Testy sprawdzające są przeprowadzane raz w roku także w odniesieniu do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie używania oraz w stosunku do wartości firmy.

Jeżeli wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas jego wartość księgową netto obniża się do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości powodując ujęcie kosztów w wyniku finansowym. Wartością odzyskiwalną jest wyższa z dwóch wartości, tzn. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Do ośrodka wypracowującego środki pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego dokonuje się weryfikacji, czy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujęty w okresach poprzednich nie powinien zostać częściowo lub w całości odwrócony. Przesłanki wskazujące na konieczność odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w dużej mierze odzwierciedlają przesłanki utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w okresach poprzednich.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Nie dokonuje się odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości dla wartości firmy.
Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym.

2.3.10. Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku podstawowej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub
- mające postać materiałów, w tym surowców przeznaczonych do zużycia lub przerobu w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Do zapasów zalicza się produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na moment początkowego ujęcia według kosztu wytworzenia. Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów i półproduktów przypadających na okres ich wytworzenia.

Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania produktów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

Produkty, półprodukty i produkty w toku wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego według kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody produktów, półproduktów i produktów w toku ujmuje się według średnioważonych kosztów wytworzenia podobnych pozycji zapasów zarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym.

Towary i materiały wycenia się na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia.

Towary i materiały wycenia się na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Rozchody towarów i materiałów ujmuje się według cen średnioważonych nabycia lub kosztów wytworzenia podobnych pozycji zapasów.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji towarów i materiałów realizuje się na bieżąco w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego. Przecenienie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy materiałów i towarów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność.

Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że produkty, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości nie niższej niż cena nabycia lub koszt wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że cena nabycia lub koszt zastąpienia produktów będą wyższe od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

2.3.11. Należności

Należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się na dzień ich powstania według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących należności wątpliwe.

2.3.12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO (ang. First In First Out, tzn. Pierwsze Weszło Pierwsze Wyszło).

2.3.13. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione. W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku sprawozdawczego poprzedzającego zdarzenie.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Działalność zaniechana to element jednostki gospodarczej, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz:

- stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności,
- jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia odrębnej, ważnej dziedziny działalności jednostki lub jej geograficznego obszaru działalności lub
- jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Spółka przekształca informacje ujawniane w zakresie działalności zaniechanej dla poprzednich okresów sprawozdawczych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w taki sposób, aby ujawnienia te odnosiły się do wszystkich działalności, które zostały zaniechane przed dniem sprawozdawczym ostatniego prezentowanego okresu.

Jeśli Spółka zaprzestaje klasyfikacji działalności zaniechanej, wyniki tej działalności poprzednio prezentowane w działalności zaniechanej zostają przeklasyfikowane i włączone do wyników z działalności kontynuowanej dla wszystkich prezentowanych okresów. W takiej sytuacji Spółka wskazuje, że kwoty prezentowane dla poprzednich okresów zostały przekształcone.

2.3.14. Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami aktu założycielskiego Spółki. Kapitał własny obejmuje:

2.3.14.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy stanowi kapitał wniesiony przez akcjonariuszy i jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej z aktem założycielskim spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zadeklarowane lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

2.3.14.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu Spółki lub podwyższeniu kapitału podstawowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

2.3.14.3. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynika z wyceny i z rozliczenia instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

2.3.14.4. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób.

2.3.14.5. Pozostałe kapitały rezerwowe

Dopłaty bezzwrotne do kapitału lub zwrotne o niepotwierdzonym terminie zwrotu ujmują się w kapitale własnym w Spółce otrzymującej dopłatę oraz w udziałach i akcjach w Spółce przekazującej dopłatę i traktuje się jako inwestycje.

Dopłaty zwrotne do kapitału ujmują się jako zobowiązania (krótko lub długoterminowe w zależności od terminu zwrotu) w Spółce otrzymującej dopłatę. W aktywach, dopłaty zwrotne do kapitału ujmują się początkowo w wartości godziwej w należnościach krótkoterminowych lub długoterminowych (należy uwzględnić efekt dyskonta) w zależności od terminu zwrotu, tj. do 12 m-cy jako należności krótkoterminowe lub powyżej 12 m-cy jako należności długoterminowe w Spółce przekazującej dopłatę.

2.3.14.6. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- kwoty powstałe z podziału zysku/pokrycia straty,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- zysk/stratę roku bieżącego,
- wypłacone zaliczki na poczet dywidendy,
- skutki błędów (zyski/straty) poprzednich okresów,
- skutki zmian zasad rachunkowości.

2.3.15. Zobowiązania

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług, wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

2.3.15.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Mimo, iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

2.3.16. Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę tego zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Odwrócenie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu ujmują się w ciężar kosztów finansowych przy zastosowaniu metody polegającej na dyskontowaniu.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Rezerwy tworzy się m.in. na:

- ryzyko środowiskowe,
- nagrody jubileuszowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia,
- ryzyko gospodarcze,
- koszty programów osłonowych,
- emisje CO₂.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

2.3.16.1. Ryzyko środowiskowe

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowo oczekiwanego obowiązku wykonania tych czynności. Wysokość rezerw na rekultywację podlega okresowej weryfikacji na podstawie oceny zanieczyszczenia obiektów dokonanych przez niezależnych ekspertów. Spółka na bieżąco dokonuje rekultywacji skażonych gruntów, co skutkuje wykorzystaniem utworzonych rezerw z tego tytułu.

2.3.16.2. Nagrody jubileuszowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Rezerwy odpowiadające wartości bieżącej tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego są szacowane przez niezależnego aktuarium i przeszacowywane w przypadku wystąpienia istotnych przesłanek mających wpływ na ich wysokość. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Skutki zmian wycen aktuarialnych ujmuje się w wyniku finansowym.

2.3.16.3. Ryzyko gospodarcze

Rezerwa na ryzyko gospodarcze jest tworzona po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie takich dowodów:

- występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest bardziej prawdopodobne niż jego brak, Spółka tworzy rezerwę (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione),
- występowanie obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego jest mało prawdopodobne, Spółka ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne jest znikoma.

2.3.16.4. Koszty programów osłonowych

Rezerwa z tytułu kosztów programów osłonowych (w ramach restrukturyzacji) jest tworzona, gdy Spółka rozpoczęła wdrażanie planu restrukturyzacji lub ogłosiła główne elementy planu restrukturyzacji stronom, na które restrukturyzacja wywrze wpływ, i uczyniła to w sposób na tyle szczegółowy, aby obudzić w nich uzasadnione oczekiwanie, że Spółka przeprowadzi restrukturyzację. Przy wycenie rezerwy na restrukturyzację uwzględnia się wyłącznie bezpośrednie koszty wynikające z restrukturyzacji, np. zwolnień pracowników (odprawy i odszkodowania), rozwiązania umów dzierżawy, najmu, leasingu, demontażu posiadanego majątku.

2.3.16.5. Emisje CO₂

Spółka tworzy rezerwę na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym w ciężar kosztów działalności podstawowej (podatki i opłaty).

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

2.3.17. Dotacje rządowe

Przez dotację rządową rozumie się przekazanie Spółce przez rząd, instytucję lub agencję rządową, lub inny podobny organ lokalny, krajowy lub międzynarodowy, środków w zamian za spełnienie przez nią w przeszłości lub przyszłości pewnych warunków związanych z jej działalnością operacyjną.

Dotacje rządowe są ujmowane jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.

Jeżeli dotacja dotyczy pozycji kosztowej, wówczas jej wartość kompensuje odnośne koszty w momencie ich poniesienia. Nadwyżkę otrzymanej dotacji ponad wartość odnośnych kosztów ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość pomniejsza wartość księgową składnika aktywów i jest ujmowana jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów podlegającego amortyzacji poprzez zmniejszone odpisy amortyzacyjne.

2.3.18. Przychody ze sprzedaży

Do przychodów ze sprzedaży (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się przychody, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego. W szczególności są to przychody, które w pełni podlegają kontroli Spółki.

2.3.18.1. Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług

Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko i korzyści związane z ich własnością zostały przekazane nabywcy oraz gdy Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli. Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych nabywcom wyrobów, towarów, materiałów i usług, pomniejszone o rabaty z tytułu dostaw i usług oraz podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i opłatę paliwową. Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody uzyskane z tytułu rozliczenia transakcji instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne korygują wartość przychodów ze sprzedaży wyrobów, towarów, materiałów i usług.

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, tj. wtedy, gdy można ustalić łączną kwotę przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz koszty usługi, istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z umowy i stopień realizacji umowy może być określony w wiarygodny sposób. W przypadku, gdy nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody ujmuje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

2.3.18.2. Przychody z tytułu licencji i tantiem oraz znaku towarowego

Przychody z tytułu licencji i tantiem oraz znaku towarowego ujmuje się stopniowo, odpowiednio do treści umów. Opłaty otrzymywane z góry, dotyczące umów zawartych przez Spółkę w okresie bieżącym, są ujmowane jako przychody przyszłych okresów i rozliczane w okresach sprawozdawczych, w których Spółka uzyskuje korzyści ekonomiczne, zgodnie z treścią umów.

2.3.18.3. Przychody z tytułu franchisingu

Przychody z tytułu franchisingu ujmuje się odpowiednio do treści umowy, w sposób odzwierciedlający przyczynę obciążenia opłatami z tytułu franchisingu.

2.3.19. Koszty

Do kosztów (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się koszty, które dotyczą działalności zasadniczej, tj. działalności, do prowadzenia której Spółka została powołana, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego. W szczególności są to koszty pozyskania zasobów, ich przetworzenia i dystrybucji, które w pełni podlegają kontroli Spółki.

Spółka ujmuje koszty zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów oraz zasadą ostrożności.

2.3.19.1. Koszt własny sprzedaży

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszt własny sprzedanych wyrobów, towarów, materiałów i usług, w tym usług działalności pomocniczej.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

2.3.19.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszty handlowe, koszty reklamy i promocji oraz koszty dystrybucji.

2.3.19.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką jako całością.

2.3.20. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody operacyjne, które w szczególności obejmują zysk z likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych, nadwyżki składników majątku, zwrot opłaconych opłat sądowych, zasądzone kary na korzyść Spółki, nadwyżkę otrzymanej dotacji do przychodów ponad wartość odnośnych kosztów, nieodpłatnie otrzymane składniki majątkowe, rozwiązywanie odpisów na należności i niektórych rezerw na zobowiązania, odszkodowania, przychody z tytułu wyceny i zysk ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się koszty operacyjne, które w szczególności obejmują stratę z tytułu likwidacji i sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych, niedobory składników majątku, opłaty sądowe, kary umowne oraz grzywny pieniężne, kary za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie ochrony środowiska, nieodpłatne przekazania pieniężnych i rzeczowych składników majątku, odpisy aktualizujące aktywa (z wyjątkiem tych, które są ujmowane w kosztach finansowych), odszkodowania, odpisanie środków trwałych w budowie, które nie dały zamierzonego efektu gospodarczego, koszty prac badawczych, koszty egzekucji należności i zobowiązań, skutki wyceny nieruchomości inwestycyjnych, stratę ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych.

2.3.21. Przychody i koszty finansowe

Do przychodów z operacji finansowych zalicza się w szczególności zysk ze sprzedaży udziałów, akcji i innych papierów wartościowych, otrzymane dywidendy, uzyskane odsetki z oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych, lokat terminowych i udzielonych pożyczek, wzrost wartości aktywów finansowych oraz dodatnie różnice kursowe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

Do kosztów operacji finansowych zalicza się w szczególności stratę ze sprzedaży udziałów, akcji i papierów wartościowych oraz koszty z tą sprzedażą związane, koszty spowodowane utratą wartości aktywów finansowych, takich jak akcje, papiery wartościowe i odsetki, ujemne różnice kursowe, odsetki od obligacji własnych i innych papierów wartościowych, odsetki z tytułu leasingu finansowego, prowizji od kredytów, pożyczek, gwarancji, koszty odsetek.

2.3.22. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz odroczony podatek dochodowy.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot pomniejszających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Ujemne różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest niższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest wyższa niż jego wartość podatkowa. Ujemne różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania. Dodatnie różnice przejściowe powodują powstanie kwot zwiększających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość księgowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Dodatnie różnice przejściowe powstają, gdy wartość księgowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość podatkowa albo wartość księgowa składnika zobowiązań jest niższa niż jego wartość podatkowa. Dodatnie różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Wartość podatkową ustala się odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia zobowiązań.

Nie ujmuje się aktywów ani rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową). Nie ujmuje się rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztu uzyskania przychodu.

Wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na koniec okresu sprawozdawczego przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego, posługując się w tym celu stawkami wynikającymi z ogłoszonych aktów prawnych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych (analiza pod kątem utraty wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na każdy dzień sprawozdawczy).

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie podlegają dyskontowaniu.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych bezpośrednio z kapitałem własnym odnosi się również na kapitał własny.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli istnieje możliwość do wyegzekwowania tytułu prawny do przeprowadzania kompensat ujemnych kwot. Zakłada się, że tytuł prawny istnieje, jeżeli ujemne kwoty dotyczą tego samego podatnika, za wyjątkiem kwot dotyczących pozycji opodatkowanych ryczałtem lub w inny podobny sposób, jeżeli przepisy podatkowe nie przewidują możliwości ich potrącenia od podatku ustalonego na zasadach ogólnych.

2.3.23. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres, która przypada na zwykłych akcjonariuszy Spółki (licznik), przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu (mianownik).

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych. Zysk lub stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy Spółki zwiększa się o kwotę dywidend po opodatkowaniu oraz odsetek zaliczonych do danego okresu, odnoszących się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych oraz koryguje się o wszelkie inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby z zamiany rozwadniających akcji zwykłych.

Przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu okresu rozumie się ilość akcji na początek danego okresu pomniejszoną o ilość akcji zwykłych odkupionych i powiększoną o ilość akcji wyemitowanych w ciągu danego okresu ważoną wskaźnikiem odzwierciedlającym okres występowania tych akcji. Wskaźnik odzwierciedlający okres występowania poszczególnych akcji jest to liczba dni, przez jaką określone akcje występują, do całkowitej liczby dni w danym okresie. W wielu przypadkach uzasadnione jest zastosowanie rozsądnego przybliżenia średniej ważonej.

Przez skorygowaną średnią ważoną ilość akcji zwykłych rozumie się średnią ważoną ilość akcji zwykłych powiększoną o średnią ważoną ilość dodatkowych akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

Potencjalne akcje zwykłe traktuje się jako rozwadniające wtedy i tylko wtedy, gdy ich konwersja na akcje zwykłe obniżyłaby zysk przypadający na jedną akcję lub podwyższyłaby stratę przypadającą na akcję z działalności kontynuowanej.

2.3.24. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się ze środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Spółka ujawnia komponenty środków pieniężnych i ich ekwiwalenty oraz prezentuje uzgodnienie kwot zawartych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z odpowiadającymi im pozycjami wykazanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Operacje bezgotówkowe są wyłączone ze sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej.

Wyplacone dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności finansowej.

Otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek, krótkoterminowych papierów wartościowych oraz systemu koncentracji środków finansowych (cash pool) wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Pozostałe otrzymane odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, cash pool, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Otrzymane i zapłacone środki pieniężne z tytułu pozycji, w przypadku których obrót jest szybki, kwoty są znaczne, zaś termin płatności krótki wykazuje się w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwotach netto.

Środki pieniężne otrzymane lub zapłacone z tytułu umów terminowych typu futures, forward, umów dotyczących opcji oraz umów zamiany typu swap wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej, chyba że umowy są w posiadaniu Spółki z przeznaczeniem handlowym lub wówczas, gdy otrzymane lub zapłacone środki pieniężne zostały zaliczone do działalności finansowej.

Jeżeli umowa jest księgowana jako zabezpieczenie dającej się określić pozycji, przepływy pieniężne z tytułu umowy klasyfikuje się w ten sam sposób co przepływy pieniężne wynikające z pozycji, która jest przezeń zabezpieczana.

Przypływy pieniężne z tytułu podatku dochodowego zalicza się do działalności operacyjnej, chyba że można je powiązać z działalnością inwestycyjną i finansową.

2.3.25. Instrumenty finansowe

Instrument finansowy jest to każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

2.3.25.1. Ujmowanie i wyłączenie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Spółka ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Spółka ujmuje standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych na dzień zawarcia transakcji.

Spółka wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, albo
- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tzn. kiedy obowiązek określony w umowie został:

- wypełniony, lub
- umorzony, lub
- wygasł.

2.3.25.2. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia, Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Do kosztów transakcji zalicza się w szczególności opłaty i prowizje wypłacane agentom (w tym pracownikom działającym w roli sprzedawców), doradcom, pośrednikom i maklerom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdy oraz podatki i cła. Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, czy kosztów przechowania instrumentów.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Dla potrzeb wyceny na koniec okresu sprawozdawczego, lub na inny moment po początkowym ujęciu, Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Niezależnie od cech i celu nabycia, w momencie początkowego ujęcia, Spółka dokonuje klasyfikacji wybranych aktywów finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych, który został wyznaczony przez Spółkę przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy lub został sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, gdyż:

- został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, lub
- jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Spółka ma zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności.

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone przez Spółkę jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami i pozostałymi należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

a. Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się:

- dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku w oparciu o ostatnie notowania dostępne na koniec okresu sprawozdawczego,
- dla instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- dla terminowych instrumentów pochodnych (forward) i kontraktów swap w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe (akcje i udziały) nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Spółka wycenia według kosztu, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się w wyniku finansowym.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmują się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmują się w wyniku finansowym. W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w wyniku finansowym.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

b. Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Spółka wycenia pożyczki i pozostałe należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym – do księgowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

c. Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Spółka wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Niezależnie od cech i celu nabycia, Spółka, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych zobowiązań finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. Wartość godziwa zaciągniętego zobowiązania ustalana jest na podstawie bieżącej ceny sprzedaży dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku.

W przypadku braku aktywnego rynku, wartość godziwą zobowiązań finansowych ustala się poprzez:

- wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, lub
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu, który jest niemalże taki sam, lub
- analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

d. Wycena zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Spółka wycenia pozostałe zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Umowy gwarancji finansowych, tj. umowy zobowiązujące Spółkę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne.

2.3.25.3. Przekwalifikowania

Spółka:

- nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu pochodnego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy od momentu jego objęcia lub wyemitowania;
- nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli przy początkowym ujęciu instrument finansowy został wyznaczony przez Spółkę jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy; oraz
- może, jeżeli składnik aktywów finansowych nie jest już utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia go w bliskim terminie (niezależnie od faktu, iż składnik aktywów finansowych mógł zostać nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie), dokonać przekwalifikowania danego składnika aktywów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jedynie w wyjątkowych okolicznościach, a w przypadku pożyczek i należności, (jeżeli przy początkowym ujęciu składnik aktywów finansowych nie musiał być sklasyfikowany jako przeznaczony do obrotu) jeżeli jednostka ma zamiar i możliwość utrzymać składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

Spółka nie dokonuje przekwalifikowania instrumentu finansowego do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy po początkowym ujęciu.

2.3.25.4. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Jeśli istnieją obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i pozostałych należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wówczas Spółka ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w kwocie różnicy pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w wyniku finansowym jako przychód.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalony odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości nie podlega odwróceniu.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to skumulowane straty powstałe na skutek ujemnej wyceny, ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, zgodnie z zasadami wyceny aktywów finansowych, wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w wyniku finansowym. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu aktualizującego ujmuje się w wyniku finansowym. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży, nie podlega odwróceniu w wyniku finansowym.

2.3.25.5. Wbudowane instrumenty pochodne

Jeżeli Spółka zawarła kontrakt stanowiący instrument hybrydowy (łączny), którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, to oddziela go od umowy zasadniczej i ujmuje jako samodzielny instrument pochodny, zgodnie z zasadami określonymi dla inwestycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy spełnia wszystkie poniższe warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- łączny (hybrydowy) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielany).

Spółka dokonuje oceny konieczności oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej i ujmowania go jako instrumentu pochodnego, gdy staje się po raz pierwszy stroną instrumentu łącznego. Ponowna ocena dokonywana jest jedynie w przypadku, gdy do umowy (instrumentu łącznego) wprowadzane są w terminie późniejszym zmiany w znaczący sposób modyfikujące przepływy pieniężne wymagane umową.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy spełniający poniższe warunki:

- jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony kontraktu,
- nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

2.3.25.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

W przypadku, gdy z umowy zasadniczej został wyodrębniony element ryzyka w postaci wbudowanego instrumentu pochodnego, Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących tego ryzyka.

Spółka ocenia efektywność zabezpieczenia zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia jak i w okresach późniejszych, co najmniej na każdy koniec okresu sprawozdawczego. Spółka dla sprawozdawczości zewnętrznej przyjmuje, że zabezpieczenie jest efektywne, jeżeli rzeczywiste poziomy zabezpieczenia mieszczą się w przedziale od 80% do 125%. Do oceny efektywności zabezpieczenia Spółka wykorzystuje metody statystyczne, w tym w szczególności analizę regresji. W przypadku, gdy pozycję zabezpieczaną i instrument zabezpieczający charakteryzują identyczne warunki, tj. terminy realizacji, kwoty, zmienne wpływające na ryzyko wartości godziwej lub zmiany przepływów pieniężnych, do oceny efektywności zabezpieczenia stosuje się uproszczone metody analityczne.

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Za uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie Spółka przyjmuje wiążące porozumienie dotyczące wymiany ustalonej ilości zasobów, po ustalonej cenie, w ustalonym terminie lub terminach.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym, oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wyniku finansowym (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w inne całkowite dochody).

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jeśli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez Spółkę),
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, lub
- Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja jest to niewiążąca lecz przewidywana przyszła transakcja.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, natomiast
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w innych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

wartości godziwej, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jeżeli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone w inne całkowite dochody, ujmują się w wyniku finansowym.

W przypadku, gdy Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone w inne całkowite dochody, ujmują się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji.

Inwestycja netto w jednostce działającej za granicą jest udziałem jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe w aktywach netto tej jednostki.

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmują się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, stanowiącą efektywne zabezpieczenie, ujmują się w innych całkowitych dochodach; oraz
- nieefektywną część ujmują się w wyniku finansowym.

Zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszące się do efektywnej części zabezpieczenia, które zostały odniesione w inne całkowite dochody, ujmują się w wyniku finansowym w momencie zbycia podmiotu zagranicznego.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego związanego z uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem można traktować jako zabezpieczenie wartości godziwej lub jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

2.3.26. Leasing

Przez umowę leasingu rozumie się umowę, na mocy której w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres. W szczególności umowami leasingu są umowy nazwane w kodeksie cywilnym oraz umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony.

Aktywa używane na podstawie umowy leasingu finansowego, a więc umowy, która przenosi zasadniczo ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingobiorcy. Aktywa używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, a więc umowy, która nie przenosi zasadniczo ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingodawcy.

Przez przekazanie ryzyka i korzyści w przypadku umowy leasingu finansowego rozumie się na przykład następujące sytuacje:

- przekazanie prawa własności przed lub w momencie zakończenia umowy,
- leasingobiorca ma możliwość zakupu składnika aktywów za cenę, która – według przewidywań – będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupu składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa;
- okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów, nawet jeżeli tytuł prawny nie ulega przeniesieniu,
- wartość bieżąca (zdyskontowana) minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle ile wynosi wartość godziwa przedmiotu leasingu,
- aktywa mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich skorzystać bez dokonywania w nich większych modyfikacji.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Jeżeli Spółka używa przedmiotu leasingu na podstawie umowy leasingu operacyjnego, przedmiot ten nie jest prezentowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, a opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w wyniku finansowym.

Jeżeli Spółka używa przedmiot leasingu na podstawie umowy leasingu finansowego, przedmiot ten ujmowany jest odpowiednio jako składnik rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Wycena przedmiotu leasingu odbywa się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej lub bieżącej (zdyskontowanej) sumy minimalnych opłat leasingowych, stanowiących bieżącą sumę opłat wnoszonych w trakcie okresu leasingu, do uiszczenia których leasingobiorca jest lub może być obowiązany.

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych ujmowana jest jako zobowiązanie finansowe, z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz ich podział na część odsetkową oraz część dotyczącą spłaty zobowiązania odbywa się przy wykorzystaniu stopy procentowej leasingu a w przypadku, gdy jej ustalenie nie jest możliwe, przy wykorzystaniu krańcowej stopy procentowej.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu finansowego oraz zasady ustalania odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących własnością Spółki, przy czym przy braku wystarczającej pewności, uzyskania tytułu własności przed końcem okresu leasingu, składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Jeżeli Spółka oddała innej jednostce składnik aktywów do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego, składnik ten jest ujmowany według takich samych zasad jak składnik wykorzystywany na własne potrzeby, a więc jako składnik rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Przychody z leasingu operacyjnego ujmowane są jako przychody ze sprzedaży produktów.

Jeżeli Spółka oddała do używania innej jednostce składnik aktywów na podstawie umowy leasingu finansowego, wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej jest prezentowana jako należności, z podziałem na część krótkoterminową i długoterminową. Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej odbywa się poprzez zastosowanie stopy procentowej leasingu, tj. stopy, przy której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, niegwarantowanej wartości końcowej oraz kosztów bezpośrednich zawarcia umowy jest równa wartości godziwej przedmiotu leasingu.

2.3.27. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów jest możliwym składnikiem aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy zaistniały bieg wydarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odpisany przychód ujmują się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeśli wpływ korzyści ekonomicznych stał się prawdopodobny, jednostka ujawnia informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów

Aktywów warunkowych nie ujmują się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Spółka podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz, jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacuje ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki lub
- obecnym obowiązkiem, który powstał na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

2.3.28. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego są to zdarzenia, zarówno korzystne, jak i niekorzystne, które mają miejsce pomiędzy dniem sprawozdawczym a datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji. Można wyróżnić dwa rodzaje tych zdarzeń:

- zdarzenia, które dostarczają dowodów na istnienie określonego stanu na dzień sprawozdawczy (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym wymagające dokonania korekt) oraz
- zdarzenia, które wskazują na stan zaistniały po dniu sprawozdawczym (zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym niewymagające dokonania korekt).

Spółka koryguje kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym, aby uwzględnić zdarzenia następujące po dniu sprawozdawczym i wymagające dokonania korekt.

Spółka nie koryguje kwot ujętych w sprawozdaniu finansowym w celu odzwierciedlenia takich zdarzeń następujących po dniu sprawozdawczym, które określa się jako niewymagające dokonania korekt.

3. Założenia, szacunki i osądy Zarządu

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu dokonania profesjonalnych założeń, szacunków i osądów, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

W istotnych kwestiach Zarząd dokonując osądów, szacunków czy też przyjmując założenia może opierać się na opiniach niezależnych ekspertów.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Ich zmiany są ujmowane w okresie, w którym zostały dokonane, jeżeli dotyczą wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych.

Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Zakres oraz charakter osądów, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w sprawozdaniu finansowym został przedstawiony w następujących notach:

- Klasyfikacja instrumentów finansowych, metody wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych, charakter i zakres ryzyk związanych z instrumentami finansowymi (nota 31). Zarząd dokonuje osądu kwalifikując instrumenty finansowe w zależności od celu ich nabycia oraz charakteru nabywanych walorów, podejmuje decyzje o zastosowaniu rachunkowości zabezpieczeń w celu zmniejszenia lub neutralizacji ryzyk. Oszacowanie wartości godziwej instrumentów finansowych polega na zastosowaniu powszechnie stosowanych przez praktyków rynkowych modeli wyceny instrumentów finansowych. Szczegóły dotyczące zastosowanych założeń i wyników analizy wrażliwości tych założeń przedstawiono w powyższej notce.
- Klasyfikacja leasingu (nota 32). Zarząd dokonuje osądu kwalifikując umowy leasingowe jako leasing finansowy lub leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji.

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały przedstawione w następujących notach:

- Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (noty 6, 7). Zarząd dokonuje oceny czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub wartości użytkowej z zastosowaniem właściwej stopy dyskonta, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
- Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (noty 6 i 7). Jak opisano w notce 2.3., Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych co najmniej raz w roku. Efekt weryfikacji dokonanej w bieżącym roku sprawozdawczym przedstawiono w notach 6 i 7.
- Rezerwy (nota 20). Jak opisano w notce 2.3., tworzenie rezerw wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wypływu korzyści ekonomicznych oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Szczegóły dotyczące zastosowanych w bieżącym roku sprawozdawczym założeń i wpływu ich zmian na niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe przedstawiono w notce 20.

- Zobowiązania warunkowe (nota 34). Jak opisano w notce 2.3., ujawnianie zobowiązań warunkowych wymaga dokonania szacunków prawdopodobieństwa wpływu korzyści ekonomicznych oraz określenia wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego lub możliwego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

4. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Zmiany wprowadzone w stosunku do danych finansowych publikowanych w dniu 9 lutego 2012 roku w skonsolidowanym raporcie kwartalnym za IV kwartał 2011 roku wpływające na sumę bilansową i wynik netto

	Dane ujawnione w kwartalnej informacji finansowej PKN ORLEN	Korekta	Dane ujawnione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za 2011 rok
Aktywa, w tym:	47 750 593	(1 881 510)	45 869 083
Akcje i udziały w jednostkach powiązanych	10 604 558	(1 552 852)	9 051 706
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	339 938	(328 658)	11 280
Pasywa, w tym:	47 750 593	(1 881 510)	45 869 083
Zyski zatrzymane	20 461 082	(1 884 629)	18 576 453
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10 994 186	3 850	10 998 036
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	613 913	(731)	613 182
Rachunek zysków i strat, w tym:			
Zysk z działalności operacyjnej	3 177 788	(3 850)	3 173 938
Zysk przed opodatkowaniem	3 953 149	(1 556 702)	2 396 447
Podatek dochodowy	(682 354)	(327 927)	(1 010 281)
Zysk netto	3 270 795	(1 884 629)	1 386 166

Najistotniejszą zmianą wprowadzoną do sprawozdania finansowego Spółki jest utworzenie odpisu aktualizującego na akcje AB ORLEN Lietuva w wysokości (1 552 852) tysiące PLN.

5. Segmenty operacyjne

Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są spójne z polityką rachunkowości Spółki opisaną w notce 2. Wynik segmentów to wynik wygenerowany przez poszczególne segmenty bez alokacji funkcji korporacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz kosztów z tytułu podatku dochodowego. Informacje te są przekazywane osobom oceniającym wyniki finansowe segmentu i decydującym o przydziale zasobów (Zarządowi Spółki).

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi i transakcje między segmentami realizowane są na warunkach rynkowych. Przychody zewnętrzne segmentu przedstawiane Zarządowi są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zarząd ocenia wyniki działalności segmentów na podstawie wyniku z działalności operacyjnej segmentu.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

5.1. Przychody i wyniki segmentów operacyjnych

za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Segment Rafineria	Segment Detal	Segment Petrochemia	Funkcje Korporacyjne	Wylączenia	Razem
Sprzedaż zew. nętrzna	54 823 726	17 695 991	6 454 132	63 272	-	79 037 121
Sprzedaż między segmentami	21 374 669	-	2 901 326	62 135	(24 338 130)	-
Przychody ogółem	76 198 395	17 695 991	9 355 458	125 407	(24 338 130)	79 037 121
Koszty operacyjne ogółem	(73 857 147)	(17 328 409)	(8 409 004)	(690 290)	24 338 130	(75 946 720)
Pozostałe przychody operacyjne	183 897	51 795	23 640	175 826	-	435 158
Pozostałe koszty operacyjne	(71 420)	(167 489)	(4 762)	(107 950)	-	(351 621)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	2 453 725	251 888	965 332	(497 007)	-	3 173 938
Przychody finansowe						2 999 717
Koszty finansowe						(3 777 208)
Zysk przed opodatkowaniem						2 396 447
Podatek dochodowy						(1 010 281)
Zysk netto						1 386 166
Amortyzacja	427 469	186 990	309 088	67 858	-	991 405
Zwiększenia aktywów trwałych	515 493	228 303	184 614	82 323	-	1 010 733

za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Segment Rafineria	Segment Detal	Segment Petrochemia	Funkcje Korporacyjne	Wylączenia	Razem
Sprzedaż zew. nętrzna	44 275 102	13 989 286	3 894 402	56 791	-	62 215 581
Sprzedaż między segmentami	15 397 160	-	2 329 847	65 862	(17 792 869)	-
Przychody ogółem	59 672 262	13 989 286	6 224 249	122 653	(17 792 869)	62 215 581
Koszty operacyjne ogółem	(57 333 084)	(13 337 433)	(5 950 203)	(626 426)	17 792 869	(59 454 277)
Pozostałe przychody operacyjne	66 781	99 919	16 584	120 353	-	303 637
Pozostałe koszty operacyjne	(21 294)	(108 071)	(3 486)	(175 263)	-	(308 114)
Zysk/(Strata) operacyjna segmentu	2 384 665	643 701	287 144	(558 683)	-	2 756 827
Przychody finansowe						527 993
Koszty finansowe						(458 496)
Zysk przed opodatkowaniem						2 826 324
Podatek dochodowy						(469 197)
Zysk netto						2 357 127
Amortyzacja	440 320	192 004	165 872	72 321	-	870 517
Zwiększenia aktywów trwałych	591 012	193 112	1 412 933	59 311	-	2 256 368

Zwiększenia aktywów trwałych obejmują zwiększenia nakładów oraz koszty finansowania zewnętrznego przedstawione szczegółowo w notach 6 i 7.

5.2. Pozostałe informacje segmentowe

5.2.1. Aktywa w podziale na segmenty operacyjne

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Segment Rafineria	21 044 325	16 107 697
Segment Detal	3 342 511	3 263 192
Segment Petrochemia	6 392 544	5 979 633
Aktywa segmentów	30 779 380	25 350 522
Funkcje Korporacyjne	15 089 703	14 543 536
	45 869 083	39 894 058

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

w tym:

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Segment Rafineria	-	1 166
Segment Detal	-	276
Aktywa segmentów	-	1 442
Funkcje Korporacyjne	6 519	6 794
	6 519	8 236

Do segmentów operacyjnych przyporządkowuje się wszystkie aktywa z wyjątkiem aktywów finansowych (zawartych w notach 9, 10, 11, 15, 16) oraz aktywów podatkowych. Aktywa użytkowane wspólnie przez segmenty operacyjne przydziela się na podstawie przychodów generowanych przez poszczególne segmenty operacyjne.

5.2.2. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących

	Utworzenie		Odwrócenie	
	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Segment Rafineria	(12 087)	(27 556)	26 091	25 504
Segment Detal	(103 777)	(57 182)	21 514	60 118
Segment Petrochemia	(656)	(9 521)	366	8 287
Odpisy aktualizujące segmentów	(116 520)	(94 259)	47 971	93 909
Funkcje Korporacyjne	(73 842)	(52 983)	58 486	49 902
Odpisy aktualizujące w działalności operacyjnej	(190 362)	(147 242)	106 457	143 811
Odpisy aktualizujące w działalności finansowej	(1 557 937)	(6 406)	6 693	11 824
	(1 748 299)	(153 648)	113 150	155 635

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów w podziale segmentowym ujawnione w sprawozdaniu z całkowitych dochodów obejmują:

- odpisy aktualizujące wartość należności;
- odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących dokonywane było w związku z przeszacowaniem zapasów, wystąpieniem lub wygaśnięciem przesłanek związanych z przeterminowaniem należności, wystąpieniem należności nieściągalnych bądź dochodzeniem ich na drodze sądowej, jak również z utratą wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz akcji i udziałów.

W 2011 roku odpisy dokonane w segmencie rafineryjnym dotyczyły przede wszystkim spadku wartości należności oraz zapasów. Odpisy dokonane w segmencie detalicznym dotyczyły głównie stacji paliw. W funkcjach korporacyjnych ujęto głównie odpisy na należności oraz na majątek wycofany z działalności operacyjnej i materiały zbędne.

W 2011 roku odpisy aktualizujące w działalności finansowej dotyczyły głównie utraty wartości akcji AB ORLEN Lietuva.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

5.2.3. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według siedziby kraju zleceniodawcy

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Polska	44 776 905	37 580 556
Niemcy	660 710	209 082
Czechy	9 227 788	7 288 449
Litwa, Łotwa, Estonia	21 217 545	15 735 643
Pozostałe kraje	3 154 173	1 401 851
	79 037 121	62 215 581

Pozycja pozostałe kraje zawiera głównie sprzedaż zrealizowaną dla zleceniodawców z Danii, Ukrainy i Cypru.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku aktywa trwałe Spółki zlokalizowane były na terenie Polski.

5.3. Przychody ze sprzedaży

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Segment Rafineria		
Benzyna	4 099 160	3 691 794
Olej napędowy	11 841 956	9 439 773
Lekki olej opałowy	1 970 247	1 757 590
Jet A-1	1 262 798	903 051
LPG	441 905	443 066
Ciężki olej opałowy	2 178 099	1 224 028
Ropa	29 900 918	24 460 065
Pozostałe	3 128 643	2 355 735
Razem	54 823 726	44 275 102
Segment Detal		
Benzyna	4 528 241	3 777 702
Olej napędowy	10 023 752	7 412 904
LPG	1 158 635	968 266
Pozostałe	1 985 363	1 830 414
Razem	17 695 991	13 989 286
Segment Petrochemia		
Monomery	3 268 378	2 519 251
PTA	1 237 102	-
Benzen	504 360	198 740
Butadien	442 327	262 807
Aceton	85 645	61 457
Tlenek etylenu	125 450	68 313
Fenol	175 254	128 689
Glikol	298 265	189 163
Toluen	107 220	187 292
Ortoksylen	42 664	15 317
Pozostałe	167 467	263 373
Razem	6 454 132	3 894 402
Funkcje korporacyjne	63 272	56 791
Przychody	79 037 121	62 215 581

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

5.4. Informacje o wiodących klientach

W roku 2011 w segmencie rafineryjnym wystąpiło trzech odbiorców, których przychody ze sprzedaży wyniosły łącznie 38 161 191 tysięcy PLN i przekroczyły indywidualnie poziom 10% łącznych przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych Spółki, natomiast w segmencie petrochemicznym wystąpił jeden odbiorca, którego przychód ze sprzedaży wyniósł 2 825 685 tysięcy PLN.

W roku 2010 w segmencie rafineryjnym wystąpiło trzech odbiorców, których przychody ze sprzedaży wyniosły łącznie 29 344 777 tysięcy PLN i przekroczyły indywidualnie poziom 10% łącznych przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych Spółki, natomiast w segmencie petrochemicznym wystąpił jeden odbiorca, którego przychód ze sprzedaży wyniósł 2 265 294 tysiące PLN.

W roku 2011 i 2010 wiodącymi klientami były jednostki powiązane Grupy Kapitałowej ORLEN.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Grunty	269 609	267 014
Budynki i budowle	6 796 374	4 899 594
Urządzenia techniczne i maszyny	4 206 507	2 047 817
Środki transportu i pozostałe	367 908	206 888
Środki trwałe w budowie	549 949	4 958 466
	12 190 347	12 379 779

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa brutto						
1 stycznia 2011	269 446	8 066 217	6 832 461	547 462	4 986 665	20 702 251
Nakłady inwestycyjne	-	110	55 903	13 524	891 937	961 474
Pozostałe zwiększenia	-	12 184	1 177	171	34 588	48 120
Koszty finansowania zewnętrznego	-	110 192	120 651	8 726	(190 310)	49 259
Reklasyfikacje	3 002	2 283 583	2 465 258	210 654	(5 134 496)	(171 999)
Sprzedaż	-	(2 557)	(84)	(347)	-	(2 988)
Likwidacja	(181)	(64 416)	(102 682)	(63 015)	-	(230 294)
Pozostałe zmniejszenia	(184)	(7 076)	(7 683)	(2 689)	(9 019)	(26 651)
31 grudnia 2011	272 083	10 398 237	9 365 001	714 486	579 365	21 329 172
Skumulowane umorzenie, odpisy aktualizujące i rozliczone dotacje rządowe						
1 stycznia 2011	2 432	3 166 623	4 784 644	340 574	28 199	8 322 472
Amortyzacja	-	412 649	474 757	67 706	-	955 112
Pozostałe zwiększenia	-	8 530	834	140	-	9 504
Odpisy aktualizujące netto	42	70 476	4 080	297	1 217	76 112
zwiększenia	289	91 990	5 322	681	2 000	100 282
zmniejszenia	(247)	(21 514)	(1 242)	(384)	(783)	(24 170)
Reklasyfikacje	-	583	(573)	(10)	-	-
Sprzedaż	-	(2 224)	(62)	(327)	-	(2 613)
Likwidacja	-	(52 571)	(98 713)	(59 390)	-	(210 674)
Pozostałe zmniejszenia	-	(2 964)	(6 481)	(2 428)	-	(11 873)
Dotacje rządowe - rozliczenie	-	64	1	4	-	69
31 grudnia 2011	2 474	3 601 166	5 158 487	346 566	29 416	9 138 109
Wartość księgowa brutto						
1 stycznia 2010	269 691	7 725 153	6 651 934	511 893	3 590 317	18 748 988
Nakłady inwestycyjne	33	-	14 379	9 718	2 051 211	2 075 341
Pozostałe zwiększenia	-	992	2 057	171	-	3 220
Koszty finansowania zewnętrznego	-	1 970	1 695	107	148 044	151 816
Reklasyfikacje	12	383 283	290 395	80 159	(799 453)	(45 604)
Sprzedaż	(3)	(55)	(1 615)	(1 775)	-	(3 448)
Likwidacja	(192)	(23 683)	(120 609)	(50 373)	-	(194 857)
Pozostałe zmniejszenia	(95)	(21 443)	(5 775)	(2 438)	(3 454)	(33 205)
31 grudnia 2010	269 446	8 066 217	6 832 461	547 462	4 986 665	20 702 251
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące						
1 stycznia 2010	2 025	2 826 658	4 479 600	316 325	44 363	7 668 971
Amortyzacja	-	352 103	431 986	48 903	-	832 992
Pozostałe zwiększenia	-	906	447	128	-	1 481
Odpisy aktualizujące netto	407	8 187	813	219	(16 164)	(6 538)
zwiększenia	407	56 665	4 962	716	851	63 601
zmniejszenia	-	(48 478)	(4 149)	(497)	(17 015)	(70 139)
Reklasyfikacje	-	6 783	(6 613)	(170)	-	-
Sprzedaż	-	(11)	(1 322)	(1 460)	-	(2 793)
Likwidacja	-	(14 010)	(115 275)	(21 062)	-	(150 347)
Pozostałe zmniejszenia	-	(13 993)	(4 992)	(2 309)	-	(21 294)
31 grudnia 2010	2 432	3 166 623	4 784 644	340 574	28 199	8 322 472
Dotacje rządowe						
1 stycznia 2011	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2011	-	697	7	12	-	716
Wartość księgowa netto						
1 stycznia 2011	267 014	4 899 594	2 047 817	206 888	4 958 466	12 379 779
31 grudnia 2011	269 609	6 796 374	4 206 507	367 908	549 949	12 190 347
1 stycznia 2010	267 666	4 898 495	2 172 334	195 568	3 545 954	11 080 017
31 grudnia 2010	267 014	4 899 594	2 047 817	206 888	4 958 466	12 379 779

Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 238 781 tysięcy PLN i 162 669 tysięcy PLN. Dotyczyły one głównie utraty wartości stacji paliw oraz majątku wycofanego z działalności operacyjnej Spółki.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Spółka dokonuje okresowej weryfikacji stosowanych stawek amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, a korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest prospektywnie.

Zastosowanie w 2011 roku okresów użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego z 2010 roku spowodowałoby wzrost amortyzacji o (74 032) tysiące PLN.

Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 1 737 418 tysięcy PLN i 1 881 735 tysięcy PLN.

Wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych wycofanych z użytkowania i niezakwalifikowanych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 6 707 tysięcy PLN i 11 659 tysięcy PLN.

Na wycofane rzeczowe aktywa trwałe został utworzony odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku w kwocie odpowiednio 42 630 tysięcy PLN i 38 510 tysięcy PLN.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wartość księgowa netto leasingowanych składników rzeczowych aktywów trwałych wyniosła odpowiednio 61 618 tysięcy PLN i 51 595 tysięcy PLN. Szczegółowy podział leasingowanych składników aktywów trwałych na grupy został przedstawiony w notce 32.1.

7. Wartości niematerialne

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Patenty, znaki towarowe i licencje	239 291	131 041
Prawa majątkowe	123 500	252 149
	362 791	383 190

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Zmiany stanu wartości niematerialnych

	Patenty, znaki towarowe i licencje	Prawa majątkowe	Pozostałe	Razem
Wartość księgowa brutto				
1 stycznia 2011	363 759	267 686	2 166	633 611
Zwiększenia	15 044	409 917	-	424 961
Reklasyfikacje	137 215	34 768	(180)	171 803
Sprzedaż	-	(204 372)	-	(204 372)
Likwidacja	(5 617)	(15 715)	(779)	(22 111)
Pozostałe zmniejszenia	(309)	(354 204)	(3)	(354 516)
31 grudnia 2011	510 092	138 080	1 204	649 376
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące				
1 stycznia 2011	232 718	15 537	2 166	250 421
Amortyzacja	35 107	-	-	35 107
Pozostałe zwiększenia	8 761	14 758	-	23 519
Odpisy aktualizujące netto	32	-	-	32
zwiększenia	32	-	-	32
Likwidacja	(5 592)	(15 715)	(789)	(22 096)
Pozostałe zmniejszenia	(225)	-	(173)	(398)
31 grudnia 2011	270 801	14 580	1 204	286 585
Wartość księgowa brutto				
1 stycznia 2010	323 137	-	6 556	329 693
Nakłady inwestycyjne	142	29 069	-	29 211
Pozostałe zwiększenia	36	759 814	-	759 850
Reklasyfikacje	43 764	-	-	43 764
Sprzedaż	-	(164 219)	-	(164 219)
Likwidacja	(1 819)	(12 873)	(9)	(14 701)
Pozostałe zmniejszenia	(1 501)	(344 105)	(4 381)	(349 987)
31 grudnia 2010	363 759	267 686	2 166	633 611
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące				
1 stycznia 2010	198 784	-	2 177	200 961
Amortyzacja	36 329	-	-	36 329
Pozostałe zwiększenia	32	28 410	-	28 442
Odpisy aktualizujące netto	(44)	-	-	(44)
zmniejszenia	(44)	-	-	(44)
Likwidacja	(1 614)	(12 873)	(9)	(14 496)
Pozostałe zmniejszenia	(769)	-	(2)	(771)
31 grudnia 2010	232 718	15 537	2 166	250 421
Wartość księgowa netto				
1 stycznia 2011	131 041	252 149	-	383 190
31 grudnia 2011	239 291	123 500	-	362 791
1 stycznia 2010	124 353	-	4 379	128 732
31 grudnia 2010	131 041	252 149	-	383 190

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 3 023 tysiące PLN i 2 991 tysięcy PLN.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne ujmowane jest w pozostałej działalności operacyjnej.

Spółka dokonuje weryfikacji stosowanych stawek amortyzacji wartości niematerialnych, a korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest prospektywnie.

Zastosowanie w 2011 roku okresów użytkowania składników wartości niematerialnych z roku 2010 spowodowałoby wzrost amortyzacji o (9 307) tysięcy PLN.

Wartość księgowa brutto w pełni zamortyzowanych wartości niematerialnych, będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 157 274 tysiące PLN i 154 055 tysięcy PLN.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Wartość księgowa netto składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 5 152 tysiące PLN i 4 945 tysięcy PLN. W Spółce poniesiono wydatki związane z rejestracją chemikaliów produkowanych lub importowanych (określonych w Rozporządzeniu nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów) – tzw. REACH (*Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals*). Ponieważ rejestracja jest bezterminowa oraz nieznany jest okres produkcji lub importu poszczególnych chemikaliów przyjęto nieokreślony okres ich użytkowania.

Prawa majątkowe

Przydział uprawnień do emisji CO₂ na poszczególne instalacje nastąpił w drodze Rozporządzenia Rady Ministrów w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień (KPRU II), w związku z przyjętym przez Unię Europejską Protokołem z Kioto z 11 grudnia 1997 roku do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych.

Zmiana stanu posiadanych uprawnień do emisji CO₂ w 2011 roku

	Ilość (w tonach)	Wartość
Stan na dzień 1 stycznia 2011 roku	4 637 340	251 490
Otrzymane nieodpłatnie	6 579 147	391 853
Rozliczone za 2010 rok	(6 153 239)	(354 204)
Zakup/(Sprzedaż) netto	(3 086 485)	(183 703)
Stan na dzień 31 grudnia 2011 roku	1 976 763	105 436
Emisja CO ₂ w 2011 roku	5 978 268	225 679
Niedobór	(4 001 505)	(120 243)
Planowane pokrycie niedoboru poprzez wykorzystanie uprawnień przyznanych nieodpłatnie na kolejny rok	4 001 505	120 243

Na dzień 31 grudnia 2011 roku wartość rynkowa jednego uprawnienia EUA (Europejskie Uprawnienia do Emisji) przydzielane instalacjom zgodnie z Krajowym Programem Rozdziału Uprawnień (KPRU) wyniosła 30,48 PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2011 roku (co odpowiada 6,90 EUR). (źródło: <http://www.bluenext.eu>)

W 2011 roku Spółka zawarła transakcje sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ oraz jednocześnie zawarła transakcje zabezpieczające cenę zakupu uprawnień w przyszłości.

Pozostała kwota praw majątkowych dotyczy świadectw pochodzenia energii elektrycznej wyprodukowanej w wysokosprawnej kogeneracji (prawa majątkowe do energii czerwonej).

8. Prawa wieczystego użytkowania gruntów

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Stan na początek okresu	90 812	90 209
Reklasyfikacje	196	1 840
Amortyzacja	(1 186)	(1 196)
Sprzedaż i likwidacja	(130)	(41)
	89 692	90 812

PKN ORLEN posiada prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane nieodpłatnie na mocy decyzji administracyjnych zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Grunty te w przeważającej części znajdują się na terenie obiektów związanych z podstawową działalnością gospodarczą Spółki. W szczególności umiejscowione są na nich instalacje produkcyjne, terminale paliw, stacje paliw a także inne obiekty dotyczące pozostałej działalności Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Spółka rozpoznała w ewidencji pozabilansowej prawa wieczystego użytkowania gruntów, otrzymane na mocy decyzji administracyjnych, w kwocie odpowiednio 893 116 tysięcy PLN i 885 469 tysięcy PLN. Prawa zostały wycenione według ustalonej w latach poprzednich

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

wartości godziwej. W wyniku finansowym za rok 2011 i 2010 ujęto koszty związane z tymi prawami w kwocie odpowiednio (41 232) tysiące PLN i (39 315) tysięcy PLN.

9. Akcje i udziały w jednostkach powiązanych

	Siedziba	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2011	Udział Spółki w kapitale zakładowym / w ogólnej liczbie głosów na 31/12/2010	Podstawowa działalność
Jednostki zależne i współzależne						
AB ORLEN Lietuva (dawniej AB Mozeikiu Nafta)	Litwa – Juodeikiai	4 957 834	6 510 686	100%	100%	przerób ropy naftowej
UNIPETROL a.s.	Republika Czeska – Praha	1 812 882	1 812 882	62,99%	62,99%	zarządzanie aktywami Grupy Unipetrol
ORLEN Deutschland GmbH	Niemcy – Elmshorn	503 803	503 803	100%	100%	zrządzanie aktywami i sprzedaż detaliczna paliw
Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o.	Polska – Płock	453 699	453 699	50%	50%	produkcja, dystrybucja i sprzedaż poliolefin
Anwil S.A.	Polska – Włocławek	322 108	257 206	95,14%	90,35%	wytwarzanie nawozów azotowych, polichlorku winylu
Rafineria Trzebinia S.A.	Polska – Trzebinia	109 424	109 424	86,35%	86,35%	przerób ropy, produkcja i zbył paliw i olejów
ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.	Polska – Płock	83 631	83 631	100%	100%	handel paliwami płynnymi
Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	Polska – Jedlicze	79 376	64 000	89,95%	75%	przerób ropy, produkcja i zbył produktów uzyskanych z przerobu
ORLEN Oil Sp. z o.o.	Polska – Kraków	57 144	57 144	51,69%	51,69%	prowadzenie działalności handlowej w zakresie produktów chemicznych, rafineryjnych i petrochemicznych
ORLEN Asfalt Sp. z o.o.	Polska – Płock	50 000	50 000	82,46%	82,46%	wytwarzanie i przetwarzanie produktów refinacji ropy naftowej
Inowrocławskie Kopalnie Soli "SOLINO" S.A.	Polska – Inowrocław	46 296	17 560	98,17%	70,54%	magazynowanie ropy naftowej, paliw i gazów, wydobycie i dostarczanie solanki
ORLEN Koltrans Sp. z o.o.	Polska – Płock	40 796	40 796	99,85%	99,85%	usługi kolejowe
ORLEN Transport S.A.	Polska – Płock	39 362	39 362	100%	100%	usługi transportowe
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	Polska – Widelka	36 246	36 246	100%	100%	dystrybucja i sprzedaż paliw płynnych
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A.	Polska – Płock	31 959	31 959	50%	50%	wynajem nieruchomości na własny rachunek oraz refakturowanie kosztów nośników energii i wody
ORLEN Upstream Sp. z o.o.	Polska - Warszawa	24 950	24 950	100%	100%	poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów, prowadzenie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego
ORLEN Gaz Sp. z o.o.	Polska – Płock	24 824	24 824	100%	100%	sprzedaż gazu płynnego
ORLEN Eko Sp. z o.o.	Polska – Płock	23 047	22 000	100%	100%	gospodarowanie odpadami, przetwarzanie odpadów niemetalowych
Pozostałe jednostki zależne		85 122	84 542			
Zwrotne dopłaty do kapitału jednostek zależnych		269 203	145 869			
Jednostki stowarzyszone						
Polkomtel S.A.	Polska - Warszawa	-	1 159 190		24,39%	świadczenie usług w zakresie telefonii komórkowej
		9 051 706	11 529 773			

Odpisy aktualizujące akcje i udziały w jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 3 299 029 tysięcy PLN i 1 746 177 tysięcy PLN i dotyczyły głównie utraty wartości akcji AB ORLEN Lietuva. Szczegółowe informacje o zwiększeniu odpisów aktualizujących w 2011 roku zostały przedstawione w nocie 12.2.

W dniu 9 listopada 2011 roku PKN ORLEN sprzedał cały posiadany pakiet 24,39% akcji Polkomtel S.A. za łączną cenę 3 672 147 tysięcy PLN. Przeniesienie akcji nastąpiło na podstawie podpisanej umowy sprzedaży akcji Polkomtel S.A., w wykonaniu przedwstępnej umowy sprzedaży 100% akcji spółki Polkomtel S.A. zawartej w dniu 30 czerwca 2011 roku.

10. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Akcje notowane	690	1 190
Wodkan S.A.	674	1 151
Centrozap Katowice S.A.	16	39
Akcje/udziały nienotowane	39 638	39 638
Naftoport Sp. z o.o.	39 502	39 502
Pozostałe	136	136
	40 328	40 828

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe dostępne do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 71 478 tysięcy PLN i 70 978 tysięcy PLN.

11. Pozostałe aktywa długoterminowe

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne - forwardy walutowe (ekspozycja operacyjna)	81	-
Pożyczki udzielone	682 882	39 603
Zwrotne dopłaty do kapitału	-	1 000
Pozostałe	164	200
Aktywa finansowe	683 127	40 803

12. Utrata wartości aktywów trwałych

Pogorszenie sytuacji makroekonomicznej w roku 2011, utrzymujące się wysokie ceny ropy naftowej przy osłabieniu lokalnych walut oraz presja na marże rafinerijne i petrochemiczne, spadek kursu akcji PKN ORLEN notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie poniżej ich wartości księgowej stanowiły przesłanki do przeprowadzenia testów i w efekcie ujęcie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku przeprowadzono test na utratę wartości aktywów dla wszystkich zidentyfikowanych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne (CGU – ang. Cash Generating Unit).

Analizy te zostały przeprowadzone w oparciu o szczegółowe projekcje finansowe dla lat 2012 – 2016. Dane dla roku 2012 bazują na zatwierdzonym planie finansowym Spółki.

Prognozy przyszłych wyników finansowych opierają się na szeregu założeń, których część dotycząca czynników makroekonomicznych, w tym: kursy walut, ceny surowców, stopy procentowe, jest poza kontrolą Spółki. Zmiany tych założeń mogą wpłynąć na wyniki testów na utratę wartości aktywów trwałych i w konsekwencji mogą doprowadzić do zmian sytuacji majątkowej oraz wyników finansowych Spółki.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Źródło wskaźników makroekonomicznych niezbędnych do określenia stopy dyskonta stanowiły publikacje prof. Aswatha Damodarana dostępne na dzień 31 grudnia 2011 roku (źródło: <http://pages.stern.nyu.edu>).

Po okresie 5 lat objętych projekcjami finansowymi przyjęto stałą stopę wzrostu przepływów pieniężnych oszacowaną indywidualnie dla poszczególnych rynków geograficznych do końca szacowanego okresu użytkowania poszczególnych aktywów.

Wartości księgowe / 1 akcję na koniec lat 2007 – 2011 po uwzględnieniu dokonanych odpisów aktualizujących

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Struktura stóp dyskontowych segmentów geograficznych działalności PKN ORLEN

	CZECHY (CZK)	NIEMCY (EUR)	POLSKA (PLN)	Litwa (USD)
Koszt kapitału własnego	12,18%	8,45%	14,76%	11,89%
Koszt długu po opodatkowaniu	4,13%	3,09%	5,72%	6,33%
Struktura kapitału	0,40	0,40	0,40	0,40
Stopa dyskontowa	9,88%	6,92%	12,18%	10,31%
stała stopa wzrostu po roku 2016	2,28%	1,82%	3,02%	2,18%

Koszt kapitału własnego = stopa wolna od ryzyka + (beta lewarowana * premia za ryzyko rynku)

Koszt długu po opodatkowaniu = (stopa rynku pieniężnego + marża bankowa) * (1 – stopa podatku dochodowego)

Stala stopa wzrostu po roku 2016 = średnia długoterminowa inflacja prognozowana dla lat 2012 – 2016 wg Reuters

Zmiany stóp dyskontowych przyjmowanych do wyliczenia utraty wartości w ciągu ostatnich 4 lat

	Stopy dyskonta			
	2008	2009	2010	2011
Czechy	9,41%	8,67%	8,15%	9,88%
zmiana r/r p.p.		-0,74	-0,52	1,73
Niemcy	6,49%	6,33%	5,78%	6,92%
zmiana r/r p.p.		-0,16	-0,55	1,14
Polska	10,86%	10,60%	10,24%	12,18%
zmiana r/r p.p.		-0,26	-0,36	1,94
Litwa	9,46%	9,48%	9,20%	10,31%
zmiana r/r p.p.		0,02	-0,28	1,11

12.1. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Dla celów badania utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w projekcjach finansowych przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniono niezbędne korekty dotyczące głównie poziomu i efektu wydatków inwestycyjnych oraz działań efektywnościowych.

Okres analizy dla poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne, będących odpowiednikami segmentów wydzielonych w ramach Spółki, został ustalony na podstawie planowanego okresu użytkowania głównych składników majątkowych poszczególnych segmentów.

Ogólne pogorszenie sytuacji makroekonomicznej w roku 2011 (nagły wzrost cen paliw spowodowany rosnącymi notowaniami ropy przy osłabieniu lokalnej waluty) wymusiło obniżenie detalicznych marż jednostkowych stanowiło bezpośrednią przesłankę do przeprowadzenia testu na utratę wartości w segmencie detal. W efekcie dokonano odpisu w kwocie (90 432) tysiące PLN.

Szczegółowe informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisów aktualizujących w odniesieniu do każdej grupy niefinansowych aktywów trwałych zostały przedstawione w notach 6 i 7.

12.2. Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych

Dla celów badania utraty wartości akcji i udziałów każda spółka powiązana została potraktowana jako oddzielna jednostka generująca przepływy pieniężne (CGU).

Wyceny przeprowadzono na bazie przepływów pieniężnych z pierwszych pięciu latach projekcji oraz określeniu wartości rezydualnej po tym okresie. W kalkulacjach uwzględniono zmiany kapitału pracującego netto oraz wartość długu netto.

W wyniku tej analizy na dzień 31 grudnia 2011 roku stwierdzono utratę wartości akcji AB ORLEN Lietuva na kwotę (1 552 852) tysiące PLN.

Szczegółowe informacje odnośnie aktualnego stanu wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych zostały przedstawione w notach 9.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

13. Zapasy

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Materiały	6 699 775	3 527 616
Półprodukty i produkty w toku	861 360	650 986
Produkty gotowe	2 950 581	2 674 645
Towary	831 905	425 987
Części zamienne	205 422	171 553
Zapasy netto	11 549 043	7 450 787
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	11 501	12 200
Zapasy brutto	11 560 544	7 462 987

W dniu 31 marca 2011 roku wygasła umowa dotycząca gromadzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej zawarta przez PKN ORLEN z LAMBOURN Sp. z o.o. w ramach zmiany formuły utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej. W związku z powyższym oraz zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami dotyczącymi utrzymywania zapasów obowiązkowych, PKN ORLEN zakupił za 1 190 298 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 421 278 tysiącom USD) ropę naftową posiadaną przez LAMBOURN Sp. z o.o. Cena zakupu ropy była zabezpieczona kontraktem terminowym. Rozliczenie transakcji zabezpieczającej pomniejszyło wartość zakupu surowca o 346 976 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 121 939 tysiącom USD). Przeniesienie własności surowca na PKN ORLEN nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2011 roku po dokonaniu wpłaty pełnej kwoty z tytułu transakcji.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Stan na początek okresu	12 200	7 288
Utworzenie	3 398	37 905
Odwrocenie	(4 097)	(32 537)
Wykorzystanie	-	(456)
	11 501	12 200

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów prezentowane jest w wartości sprzedanych towarów i materiałów.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Dostawy i usługi	6 738 417	5 381 445
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	873	17 469
Zwrotne dopłaty do kapitału	8 641	14 721
Pozostałe	7 902	7 309
Aktywa finansowe	6 755 833	5 420 944
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa	155 801	182 494
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	123 409	121 910
Zaliczki na środki trwałe w budowie	8 173	28 904
Zaliczki na dostawy	8 713	8 700
Rozliczenia międzyokresowe czynne	153 214	90 517
Pozostałe	66 298	-
Aktywa niefinansowe	515 608	432 525
Należności netto	7 271 441	5 853 469
Odpis aktualizujący wartość należności	266 021	277 776
Należności brutto	7 537 462	6 131 245

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Stan na początek okresu	277 776	281 684
Utworzenie	90 912	51 342
Odwrocenie	(84 430)	(53 777)
Wykorzystanie	(18 237)	(1 473)
	266 021	277 776

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane jest w pozostałej działalności operacyjnej w zakresie należności głównych oraz działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

15. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	204 423	175 496
forwardy walutowe (ekspozycja operacyjna)	4 411	34 312
forwardy walutowe (ekspozycja inwestycyjna)	-	728
swapy towarowe	200 012	140 456
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	1 317	811
forwardy walutowe	1 317	811
Wbudowane instrumenty pochodne	179	1 026
swap walutowy	179	1 026
Pożyczki udzielone	4	295 670
Cash pool	114 557	33 064
	320 480	506 067

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	3 244 710	1 357 414
Środki pieniężne w drodze	93 658	38 646
Inne aktywa finansowe (bony skarbowe)	952 819	-
	4 291 187	1 396 060

17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Wartość netto aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 6 519 tysięcy PLN i 8 236 tysięcy PLN. Aktywa te dotyczyły głównie budynków i budowli, gruntów, urządzeń technicznych i maszyn oraz środków transportu.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosły 1 672 tysiące PLN. W 2011 roku nastąpiło wykorzystanie oraz odwrócenie odpisów aktualizujących aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w wartości odpowiednio 1 182 tysiące PLN i 490 tysięcy PLN.

18. Kapitał własny

18.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym wynosi na dzień 31 grudnia 2011 roku 534 636 tysięcy PLN i podzielony jest na 427 709 061 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1,25 PLN każda.

Kapitał zakładowy na 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku składa się z następujących serii akcji

	Liczba wyemitowanych akcji		Ilość akcji zatwierdzonych do emisji	
	na 31/12/2011	na 31/12/2010	na 31/12/2011	na 31/12/2010
Seria A	336 000 000	336 000 000	336 000 000	336 000 000
Seria B	6 971 496	6 971 496	6 971 496	6 971 496
Seria C	77 205 641	77 205 641	77 205 641	77 205 641
Seria D	7 531 924	7 531 924	7 531 924	7 531 924
	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061

Każda nowa emisja akcji w Polsce jest oznaczana jako kolejna seria. Akcje wszystkich powyższych serii mają takie same prawa.

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Kapitał zakładowy	534 636	534 636
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	522 999	522 999
	1 057 635	1 057 635

18.2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji serii B, C i D nad ich wartością nominalną.

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	1 058 450	1 058 450
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	168 803	168 803
	1 227 253	1 227 253

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Kapitał zakładowy i kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 1996 roku, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

18.3. Zyski zatrzymane

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Kapitał zapasowy	16 306 547	13 949 420
Pozostałe kapitały	883 740	883 740
Zysk netto okresu	1 386 166	2 357 127
	18 576 453	17 190 287

Pozostałe kapitały zawierają fundusz prywatyzacyjny, wydzielony przy prywatyzacji Petrochemii Płock S.A. oraz kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych wycenionych w 1995 roku.

18.4. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń obejmuje wycenę i rozliczenie instrumentów zabezpieczających spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń.

18.5. Propozycja podziału zysku Spółki za 2011 rok

Polityka Dywidend PKN ORLEN przewiduje określanie rekomendowanego poziomu dywidendy w relacji do wolnych przepływów pieniężnych po uwzględnieniu wydatków inwestycyjnych i optymalizacji struktury kapitałowej („Free Cash Flow to Equity” – FCFE). Według przyjętej metodologii, w zależności od wyniku operacyjnego, nakładów inwestycyjnych oraz oczekiwań co do zmian w poziomie zadłużenia w nadchodzącym okresie, Zarząd rozważa propozycję poziomu wypłaty dywidendy od 50% FCFE (określonego jako minimum w Polityce Dywidend) wzwyż.

Biorąc pod uwagę aktualny poziom zadłużenia, działania na kapitale pracującym oraz planowane inwestycje rozwojowe wskaźnik FCFE przyjmuje wartość ujemną. Dodatkowo biorąc pod uwagę negatywne otoczenie makroekonomiczne, Zarząd rekomenduje przeznaczenie zysku netto za rok 2011 w wysokości 1 386 165 827,51 PLN w całości na kapitał zapasowy Spółki.

18.6. Podział zysku Spółki za 2010 rok

Na podstawie art. 395 § 2 pkt. 2 Kodeksu spółek handlowych oraz § 7 ust. 7 pkt. 3 Statutu Spółki, Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN S.A., w dniu 29 czerwca 2011, po zapoznaniu się z wnioskiem Zarządu, postanowiło przeznaczyć zysk za rok 2010 w wysokości 2 357 127 065,35 PLN w całości przeznaczyć na kapitał zapasowy Spółki.

18.7. Polityka zarządzania kapitałem własnym

Zarządzanie kapitałem własnym prowadzone jest w skali Grupy Kapitałowej i ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy.

Monitorowane są następujące wskaźniki:

- zadłużenie finansowe netto kapitałów własnych (dźwignia finansowa netto) Grupy Kapitałowej. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 30,2% oraz 39,4%;
- wskaźnik długu netto do zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację oraz dywidendę z Polkomtel S.A. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wskaźnik ten dla Grupy Kapitałowej wynosił odpowiednio 1,62 oraz 1,38;
- poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe – poziom dywidendy uzależniony jest od aktualnej sytuacji finansowej Grupy. Szczegółowy opis polityki dywidend przedstawia nota 18.5.

Dźwignia finansowa netto = dług netto/kapitał własny (wyliczone wg średniego stanu bilansowego w okresie) x 100%

Dług netto = kredyty i pożyczki długoterminowe + kredyty i pożyczki krótkoterminowe – środki pieniężne i ich ekwiwalenty

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

19. Kredyty i pożyczki

	długoterminowe		krótkoterminowe		Razem	
	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Kredyty bankowe	9 346 203	7 176 786	477 120	912 560	9 823 323	8 089 346
Pożyczki	-	-	501 026	312	501 026	312
Dłużne papiery wartościowe	-	761 064	1 342 715	251 827	1 342 715	1 012 891
	9 346 203	7 937 850	2 320 861	1 164 699	11 667 064	9 102 549

Spółka opiera swoje finansowanie o zmienne stopy procentowe. W zależności od waluty finansowania są stopy WIBOR, LIBOR, EURIBOR lub EONIA powiększone o marżę. Marża odzwierciedla ryzyko związane z finansowaniem Spółki oraz zależna jest, w przypadku umów o charakterze długoterminowym, od poziomu wskaźnika zadłużenia netto do EBITDA (wynik operacyjny powiększony o amortyzację i dywidendę z Polkomtel S.A.).

19.1. Kredyty

– w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
PLN	614	22 231
USD	6 437 706	4 604 461
EUR	3 385 003	3 462 654
	9 823 323	8 089 346

– według rodzaju stopy procentowej

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
WIBOR	614	22 231
LIBOR	6 437 706	4 604 461
EURIBOR	3 385 003	3 462 654
	9 823 323	8 089 346

Na koniec okresu sprawozdawczego niewykorzystane otwarte linie kredytowe powiększone o należności krótkoterminowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty przewyższały zobowiązania krótkoterminowe o 6 262 122 tysiące PLN.

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź wypłaty odsetek z tytułu kredytów lub naruszenia innych warunków umów kredytowych.

19.2. Pożyczki

– w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
USD	338 765	228
EUR	162 261	84
	501 026	312

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

– według rodzaju stopy procentowej

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
LIBOR	338 765	228
EONIA	162 261	84
	501 026	312

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała zobowiązanie z tytułu pożyczki zaciągniętej od ORLEN Finance AB w ramach międzynarodowego systemu koncentracji środków odpowiednio w kwocie 501 026 tysięcy PLN i 312 tysięcy PLN.

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź wypłaty odsetek z tytułu pożyczek lub naruszenia innych warunków umów pożyczek.

19.3. Dłużne papiery wartościowe

– w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN)

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
PLN	1 342 715	1 012 891
	1 342 715	1 012 891

– według rodzaju stopy procentowej

	Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		Obligacje o stałym oprocentowaniu	
	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Wartość nominalna	750 000	750 000	583 000	252 300
Wartość księgowa	763 428	761 064	579 287	251 827
Termin wykupu	2012-02-27	2012-02-27	2012-03-09	2011-03-02

20. Rezerwy

	długoterminowe		krótkoterminowe		Razem	
	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Środowiskowa	202 493	242 049	32 149	24 510	234 642	266 559
Na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	125 254	121 004	22 616	20 415	147 870	141 419
Na ryzyko gospodarcze	-	-	18 706	15 700	18 706	15 700
Na koszty programów osłonowych	-	-	29 692	35 322	29 692	35 322
Na emisje CO ₂	-	-	225 679	338 018	225 679	338 018
Pozostałe	-	-	113 339	78 605	113 339	78 605
	327 747	363 053	442 181	512 570	769 928	875 623

Zmiana stanu rezerw w 2011 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisje CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2011	266 559	141 419	15 700	35 322	338 018	78 605	875 623
Utworzenie	-	17 523	12 667	682	246 219	70 256	347 347
Wykorzystanie	(25 985)	(11 072)	(4 308)	(6 312)	(354 204)	(28 340)	(430 221)
Odwrocenie	(5 932)	-	(5 353)	-	(4 354)	(7 182)	(22 821)
31 grudnia 2011	234 642	147 870	18 706	29 692	225 679	113 339	769 928

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Zmiana stanu rezerw w 2010 roku

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwa na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Rezerwa na emisję CO ₂	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2010	257 192	130 064	29 246	46 216	340 103	16 631	819 452
Utworzenie	27 313	22 057	1 439	450	342 020	77 978	471 257
Wykorzystanie	(16 139)	(10 702)	(3 325)	(9 923)	(344 105)	(13 451)	(397 645)
Odwrocenie	(1 807)	-	(11 660)	(1 421)	-	(2 553)	(17 441)
31 grudnia 2010	266 559	141 419	15 700	35 322	338 018	78 605	875 623

20.1. Rezerwa środowiskowa

Spółka jest prawnie zobowiązana do rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego w obrębie zakładu produkcyjnego w Płocku, stacji paliw, terminali paliw oraz baz magazynowych.

Zarząd dokonał szacunku rezerwy na ryzyko środowiskowe związane z usunięciem zanieczyszczeń na podstawie analiz przygotowanych przez niezależnych ekspertów. Kwota rezerwy odpowiada najlepszym szacunkom przyszłych wydatków na bazie średniego poziomu aktualnych kosztów poniesionych na rekultywację w podziale na poszczególne obiekty.

Potencjalne przyszłe zmiany regulacji prawnych i stosowanych praktyk dotyczące ochrony środowiska mogą wpłynąć na wielkość tej rezerwy w przyszłych okresach.

W 2011 roku założenia przyjęte do wyliczenia wartości rezerwy środowiskowej nie uległy zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim.

20.2. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka realizuje programy wypłat nagród jubileuszowych i świadczeń po okresie zatrudnienia, które obejmują odprawy emerytalne i rentowe dla pracowników. Rezerwy na wypłaty nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia są obliczone metodą indywidualną dla każdego uprawnionego. Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana wysokość świadczenia jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie obowiązującego Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz wynagrodzenia pracownika. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku sprawozdawczego jest obliczana przez niezależnego aktuariusza i przeszacowywana, jeżeli wystąpią ku temu istotne przesłanki. Poziom rezerw odpowiada zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w 2011 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
1 stycznia 2011	83 817	57 602	141 419
Koszty bieżącego zatrudnienia	4 996	1 455	6 451
Koszty odsetek	4 509	3 132	7 641
Zyski i straty aktuarialne netto	4 264	(471)	3 793
Wypłacone świadczenia	(8 667)	(2 767)	(11 434)
31 grudnia 2011	88 919	58 951	147 870

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w 2010 roku

	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
1 stycznia 2010	75 431	54 633	130 064
Koszty bieżącego zatrudnienia	4 617	1 478	6 095
Koszty odsetek	4 206	3 165	7 371
Zyski i straty aktuarialne netto	8 737	(1 017)	7 720
Wypłacone świadczenia	(9 174)	(657)	(9 831)
31 grudnia 2010	83 817	57 602	141 419

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Wartość księgowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku jest tożsama z wartością bieżącą.

stan na	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń
31/12/2011	147 870
31/12/2010	141 419
31/12/2009	130 064
31/12/2008	139 917
31/12/2007	118 715

Łączna kwota kosztów ujętych w wyniku finansowym

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Koszty bieżącego zatrudnienia	(6 451)	(6 095)
Koszty odsetek	(7 641)	(7 371)
Zyski i straty aktuarialne netto	(3 793)	(7 720)
	(17 885)	(21 186)

Koszty świadczeń pracowniczych ujęte zostały w kosztach ogólnego zarządu.

W 2011 roku wartość rezerwy na świadczenia pracownicze uległa zmianie w efekcie aktualizacji założeń, w głównej mierze w zakresie stopy dyskonta i przewidywanej inflacji oraz zmiany wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń. Rezerwa na świadczenia pracownicze oszacowana na bazie założeń z roku 2010 byłaby wyższa o 3 535 tysięcy PLN.

Do aktualizacji rezerwy na świadczenia pracownicze na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka przyjęła następujące założenia aktuarialne:

- stopa dyskonta – 5,75%;
- przewidywana inflacja – 3,10 % w roku 2012; 2,80 % w roku 2013 oraz 2,50% w pozostałych latach;
- stopy wzrostu wynagrodzeń: od 4,16 % w roku 2012 do 3,17% w roku 2014 oraz 2,50% w pozostałych latach.

W oparciu o obowiązujące przepisy prawne, Spółka ma obowiązek odprowadzać składki do państwowych programów ubezpieczeń emerytalnych i rentowych. Wydatki te ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych. Spółka nie ma innych obowiązków w powyższym zakresie.

20.3. Rezerwa na ryzyko gospodarcze

Zmniejszenie stanu rezerw na ryzyko gospodarcze w roku 2011 wynika głównie z weryfikacji statusu postępowań administracyjnych i sądowych dotyczących spornych kwestii użytkowania gruntów.

20.4. Rezerwa na koszty programów osłonowych

W związku z przeprowadzanymi w Spółce procesami restrukturyzacji, uruchomiono programy osłonowe dla pracowników. W ramach tych programów pracownicy, z którymi w wyniku prowadzonych działań restrukturyzacyjnych rozwiązano bądź rozwiąże się stosunek pracy za porozumieniem stron z przyczyn nie dotyczących pracownika, otrzymują dodatkowe odprawy oraz możliwość skorzystania z pakietu szkoleń.

Pracownicy, którzy zmienili miejsce świadczenia pracy, z inicjatywy pracodawcy mogli skorzystać z pakietu relokacyjnego obejmującego środki na zagospodarowanie oraz zwrot kosztów związanych ze zmianą miejsca zamieszkania.

W 2011 roku nie uległy zmianie założenia do wyliczenia wartości rezerwy na koszty programów osłonowych w porównaniu z rokiem poprzednim.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

20.5. Rezerwa na emisję CO₂

Spółka tworzy rezerwę na szacowane w okresie sprawozdawczym koszty emisji CO₂. Koszt utworzenia rezerwy w wyniku finansowym jest kompensowany rozliczeniem salda przychodów przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnie otrzymanych uprawnień do emisji CO₂. Szczegółowy opis stosowanych zasad rachunkowych przedstawiono w notce 2.3.6.1. oraz 31.6.

20.6. Pozostałe rezerwy

Zwiększenie salda pozostałych rezerw w 2011 roku wynika głównie z oszacowania ryzyka dotyczącego głównie kwestii podatkowych.

21. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne - swapy procentowe	113 602	-
Leasing finansowy	56 832	49 958
Zobowiązania finansowe	170 434	49 958

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Dostawy i usługi	8 558 341	7 374 176
Zobowiązania inwestycyjne	449 201	728 634
Leasing finansowy	9 975	5 052
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	66 298	-
Pozostałe	60 198	43 740
Zobowiązania finansowe	9 144 013	8 151 602
Wynagrodzenia	98 206	95 577
Opłata środowiskowa	10 290	11 590
Fundusze specjalne	5 729	5 729
Podatek akcyzowy i opłata paliwowa	1 111 839	990 666
Podatek od towarów i usług	580 881	748 264
Inne podatki, cła, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	16 569	14 418
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu urlopów pracowników	15 000	14 252
Pozostałe	15 509	6 760
Zobowiązania niefinansowe	1 854 023	1 887 256
	10 998 036	10 038 858

23. Przychody przyszłych okresów

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Niezrealizowane punkty w programie lojalnościowym VITAY	72 632	61 537
Dotacje rządowe	39 956	759
Pozostałe	5 835	2 313
	118 423	64 609

Program VITAY jest programem lojalnościowym stworzonym dla klientów indywidualnych, który funkcjonuje na rynku polskim od 14 lutego 2001 roku. Klienci dokonując zakupów w ramach programu otrzymują punkty VITAY, które następnie mogą wymienić na nagrody rzeczowe lub mogą kupić wybrany produkt z rabatem udzielonym za punkty VITAY. Nagroda jest dostępna dla klientów także w formie udzielanego rabatu na zakup paliwa.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Na niezrealizowaną i zapisaną na kontach klientów liczbę punktów VITAY rozpoznawane są przychody przyszłych okresów, które korygują przychody ze sprzedaży detalicznej. Przychody przyszłych okresów szacowane są na podstawie wskaźników udziału punktów, na które wydano nagrody paliwowe i pozapaliwowe, ilości punktów do realizacji w przyszłym okresie oraz bieżącego kosztu punktu w programie VITAY (źródło: <http://www.vitay.pl>).

23.1. Dotacje rządowe

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała uprawnienia do emisji CO₂ w kwocie 39 938 tysięcy PLN. Na dzień 31 grudnia 2010 roku nierozliczone dotacje rządowe do emisji CO₂ wynosiły zero. Pozostałe kwoty wykazane na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku dotyczyły dotacji rządowych otrzymanych odpowiednio z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

24. Pozostałe zobowiązania finansowe

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	109 761	98 263
forwarty walutowe (ekspozycja operacyjna)	107 220	3 095
swapy procentowe	1 507	95 168
swapy towarowe	1 034	-
Instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń	229 526	47
forwarty walutowe	223 589	47
swapy towarowe	5 937	-
Wbudowane instrumenty pochodne	7 240	1 314
swap walutowy	7 240	1 314
Cash pool	338 765	123 788
	685 292	223 412

25. Przychody ze sprzedaży

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Sprzedaż produktów	44 030 078	32 665 140
Sprzedaż usług	386 100	363 313
Przychody ze sprzedaży produktów i usług netto	44 416 178	33 028 453
Sprzedaż towarów	34 313 435	27 382 290
Sprzedaż materiałów	307 508	1 804 838
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów netto	34 620 943	29 187 128
	79 037 121	62 215 581

26. Koszty działalności operacyjnej

Koszt własny sprzedaży

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	(39 069 675)	(28 490 809)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(34 257 944)	(28 554 753)
	(73 327 619)	(57 045 562)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Koszty według rodzaju

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Zużycie materiałów i energii	(38 173 644)	(27 994 854)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(34 257 944)	(28 554 753)
Usługi obce	(2 086 467)	(1 866 908)
Świadczenia pracownicze	(612 048)	(581 728)
Amortyzacja	(991 405)	(870 517)
Podatki i opłaty	(302 450)	(284 447)
Pozostałe	(527 679)	(466 655)
	(76 951 637)	(60 619 862)
Zmiana stanu zapasów	486 310	718 424
Świadczenia na własne potrzeby	166 986	139 047
Koszty operacyjne	(76 298 341)	(59 762 391)
Koszty sprzedaży	1 947 915	1 824 472
Koszty ogólnego zarządu	671 186	584 243
Pozostałe koszty operacyjne	351 621	308 114
Koszt własny sprzedaży	(73 327 619)	(57 045 562)

W 2011 roku i 2010 roku w kosztach usług obcych rozpoznano koszty nakładów na prace badawczo-rozwojowe w wysokości odpowiednio (7 851) tysięcy PLN i (11 524) tysiące PLN.

Koszty świadczeń pracowniczych

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Koszty wynagrodzeń	(502 671)	(475 042)
Koszty przyszłych świadczeń	(6 451)	(11 355)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(74 006)	(71 118)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(28 920)	(24 213)
	(612 048)	(581 728)

27. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

27.1. Pozostałe przychody operacyjne

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	41 878	63 003
Odwrocenie rezerw	17 981	17 415
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności	78 052	43 277
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	24 308	67 997
Kary, grzywny i odszkodowania	97 200	57 475
Pozostałe	175 739	54 470
	435 158	303 637

W 2011 roku uzyskane kary, grzywny i odszkodowania obejmują głównie zwrot kwoty 75 879 tysięcy PLN od ENERGA – OPERATOR S.A. (szczegółowe informacje w notcie 40.1.2.2.).

W roku 2011 pozycja pozostałe obejmuje głównie aktualizację salda rezerwy na emisję CO₂ w efekcie zmian cen uprawnień w łącznej wysokości 130 591 tysięcy PLN.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

27.2. Pozostałe koszty operacyjne

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(34 992)	(17 498)
Utworzenie rezerw	(40 562)	(111 182)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	(86 650)	(45 143)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(100 314)	(64 200)
Koszty z tytułu skutków szkód i awarii	(8 926)	(10 585)
Pozostałe	(80 177)	(59 506)
	(351 621)	(308 114)

W 2011 roku odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych dotyczą głównie segmentu Detal.

Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących przedstawiono w notach 6, 7, 12.1. i 14.

28. Przychody i koszty finansowe

28.1. Przychody finansowe

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Odsetki	68 774	27 465
Dywidendy	400 702	384 731
Zysk ze zbycia akcji i udziałów	2 506 611	77
Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość należności	6 378	10 500
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	8 871	94 850
Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji	315	1 324
Pozostałe	8 066	9 046
	2 999 717	527 993

W 2011 roku zysk ze zbycia akcji i udziałów obejmuje zysk ze sprzedaży akcji Polkomtel S.A.

28.2. Koszty finansowe

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Odsetki	(328 979)	(273 813)
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	(1 583 487)	(135 002)
Strata ze zbycia udziałów	(453)	-
Zwiększenie odpisu aktualizującego wartość należności	(4 262)	(6 199)
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	(301 798)	(33 896)
Zwiększenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji	(1 553 667)	(201)
Pozostałe	(4 562)	(9 385)
	(3 777 208)	(458 496)

Zwiększenie odpisu aktualizującego wartość inwestycji w 2011 roku dotyczy głównie utworzenia odpisu na akcje AB ORLEN Lietuva w wysokości (1 552 852) tysiące PLN.

Zgodnie z MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego Spółka kapitalizuje jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia te koszty finansowania zewnętrznego, które można przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów trwałych. W 2011 roku i 2010 roku kwota aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego wyniosła odpowiednio (49 259) tysięcy PLN i (151 816) tysięcy PLN. Stopa kapitalizacji zastosowana do wyliczenia aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego za 2011 rok i 2010 rok wyniosła odpowiednio 3,10% i 3,22%.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

29. Podatek dochodowy

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Podatek dochodowy bieżący	(804 464)	(392 961)
Podatek odroczony	(205 817)	(76 236)
	(1 010 281)	(469 197)

29.1. Różnice pomiędzy kwotą podatku wykazanego w wyniku finansowym a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Zysk przed opodatkowaniem	2 396 447	2 826 324
Podatek dochodowy obliczony odpowiednio w 2011 i 2010 roku według obowiązującej stawki	(455 325)	(537 002)
Odpis aktualizujący na akcje AB ORLEN Lietuva	(623 700)	-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat poprzednich	702	12 921
Otrzymane dywidendy	76 685	73 031
Rezerwy niestanowiące kosztu uzyskania przychodu	59	(10 694)
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 400)	(3 742)
Pozostałe	(6 302)	(3 711)
Podatek dochodowy	(1 010 281)	(469 197)
Efektywna stawka podatku	42%	17%

29.2. Podatek odroczony

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Odpisy aktualizujące wartość aktywów	67 648	382 200
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	159 377	176 946
Niezrealizowane różnice kursowe	249 307	109 551
Wycena instrumentów finansowych	48 284	-
Pozostałe	31 455	25 055
	556 071	693 752
Rezerwy na podatek odroczony		
Ulga inwestycyjna	48 343	55 421
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową środków trwałych	433 133	364 803
Nadwyżka aportu nad wartością objętych udziałów	42 870	42 870
Wycena instrumentów finansowych	-	14 765
Pozostałe	20 445	17 207
	544 791	495 066
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	11 280	198 686

29.3. Zmiana stanu aktywów netto z tytułu podatku odroczonego

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Stan na początek okresu	198 686	286 421
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	(205 817)	(76 236)
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach (z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń)	18 411	(11 499)
	11 280	198 686

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

30. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Zmiana stanu pozostałych aktywów długoterminowych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(2 060 296)	(1 231 234)
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu	665 070	(143 091)
zaliczek na środki trwałe w budowie	(20 731)	(121 105)
zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(16 596)	16 454
zbycia finansowych aktywów trwałych	(100)	(36 961)
zwrotnych dopłat do kapitału	59 218	-
udzielonych pożyczek długoterminowych	643 279	(1 479)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych dotyczących prowizji bankowych	34 109	(22 373)
Pozostałe	2 439	(408)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 358 678)	(1 397 106)
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(4 098 256)	(152 131)
Reklasyfikacja zapasów z/na rzeczowe aktywa trwałe	14 322	19 026
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(4 083 934)	(133 105)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 079 654	1 844 470
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tytułu	213 135	345 250
nakładów inwestycyjnych	279 433	345 250
zadeklarowanych zwrotnych dopłat do kapitału	(66 298)	-
Zmiana stanu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(113 602)	-
Kompensata zobowiązań z należnościami inwestycyjnymi	-	18 209
Zmiana stanu zobowiązań finansowych z tytułu leasingu finansowego	(11 755)	(3 338)
Pozostałe	(7 362)	3 658
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 160 070	2 208 249
Zmiana stanu rezerw zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(105 695)	56 171
Wykorzystanie rezerwy na emisję CO ₂ z roku poprzedniego	354 204	340 103
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	248 509	396 274

Pozostałe korekty w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia do emisji CO ₂	(391 853)	(373 469)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	53 814	(2 461)
Pozostałe	(15 226)	(12 132)
	(353 265)	(388 062)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

31. Instrumenty finansowe

31.1. Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

stan na 31 grudnia 2011 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje notowane	10	-	-	690	-	690
Akcje/udziały nienotowane	10	-	-	39 638	-	39 638
Dostawy i usługi	14	-	6 738 417	-	-	6 738 417
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	14	-	873	-	-	873
Pożyczki udzielone	11, 15	-	682 886	-	-	682 886
Zwrotne dopłaty do kapitału	14	-	8 641	-	-	8 641
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	11, 15	1 496	-	-	204 504	206 000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16	-	4 291 187	-	-	4 291 187
Cash pool	15	-	114 557	-	-	114 557
Pozostałe	11, 14	-	8 066	-	-	8 066
		1 496	11 844 627	40 328	204 504	12 090 955

stan na 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Akcje notowane	10	-	-	1 190	-	1 190
Akcje/udziały nienotowane	10	-	-	39 638	-	39 638
Dostawy i usługi	14	-	5 381 445	-	-	5 381 445
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	14	-	17 469	-	-	17 469
Pożyczki udzielone	11, 15	-	335 273	-	-	335 273
Zwrotne dopłaty do kapitału	11, 14	-	15 721	-	-	15 721
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	11, 15	1 837	-	-	175 496	177 333
Środki pieniężne	16	-	1 396 060	-	-	1 396 060
Cash pool	15	-	33 064	-	-	33 064
Pozostałe	11, 14	-	7 509	-	-	7 509
		1 837	7 186 541	40 828	175 496	7 404 702

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Zobowiązania finansowe

stan na 31 grudnia 2011 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	19	-	1 342 715	-	-	1 342 715
Kredyty	19	-	9 823 323	-	-	9 823 323
Pożyczki	19	-	501 026	-	-	501 026
Leasing finansowy	21, 22	-	-	-	66 807	66 807
Dostawy i usługi	22	-	8 558 341	-	-	8 558 341
Zobowiązania inwestycyjne	22	-	449 201	-	-	449 201
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	22	-	66 298	-	-	66 298
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	21, 24	236 766	-	223 363	-	460 129
Cash pool	24	-	338 765	-	-	338 765
Pozostałe	22	-	60 198	-	-	60 198
		236 766	21 139 867	223 363	66 807	21 666 803

stan na 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	
Dłużne papiery wartościowe	19	-	1 012 891	-	-	1 012 891
Kredyty	19	-	8 089 346	-	-	8 089 346
Pożyczki	19	-	312	-	-	312
Leasing finansowy	21, 22	-	-	-	55 010	55 010
Dostawy i usługi	22	-	7 374 176	-	-	7 374 176
Zobowiązania inwestycyjne	22	-	728 634	-	-	728 634
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	21, 24	1 361	-	98 263	-	99 624
Cash pool	24	-	123 788	-	-	123 788
Pozostałe	22	-	43 740	-	-	43 740
		1 361	17 372 887	98 263	55 010	17 527 521

31.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat w jednostkowym sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
w podziale na kategorie		
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(292 117)	74 500
Pożyczki i należności	567 038	73 903
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	4
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	777	259
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(2 431 595)	(445 635)
Instrumenty finansowe zabezpieczające	26 088	(13 546)
Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	(3 313)	(2 699)
	(2 133 121)	(313 214)
pozostałe, niepodlegające MSSF 7		
Dywidendy od jednostek powiązanych	402 325	382 634
Sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach powiązanych	2 506 611	77
Aktualizacja wartości inwestycji w jednostkach powiązanych	(1 553 305)	-
	1 355 630	382 711
Przychody/koszty finansowe netto	(777 491)	69 497

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

31.3. Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Akcje notowane	(815)	(190)
Akcje/udziały nienotowane	-	(11)
Dostawy i usługi	(4 262)	(6 199)
	(5 077)	(6 400)

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych przedstawiono w notach 10 i 14.

31.4. Wartość godziwa instrumentów finansowych

	stan na 31/12/2011		stan na 31/12/2010	
	wartość godziwa	wartość księgowa	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa finansowe				
Akcje notowane	690	690	1 190	1 190
Akcje/udziały nienotowane	nie dotyczy	39 638	nie dotyczy	39 638
Dostawy i usługi	6 738 417	6 738 417	5 381 445	5 381 445
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	873	873	17 469	17 469
Pożyczki udzielone	684 330	682 886	335 273	335 273
Zwrotne dopłaty do kapitału	8 641	8 641	15 721	15 721
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	206 000	206 000	177 333	177 333
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 291 187	4 291 187	1 396 060	1 396 060
Cash pool	114 557	114 557	33 064	33 064
Pozostałe	8 066	8 066	7 496	7 509
	12 052 761	12 090 955	7 365 051	7 404 702
Zobowiązania finansowe				
Dłużne papiery wartościowe	1 342 729	1 342 715	1 013 509	1 012 891
Kredyty	9 829 086	9 823 323	8 100 409	8 089 346
Pożyczki	501 026	501 026	312	312
Leasing finansowy	58 315	66 807	47 672	55 010
Dostawy i usługi	8 558 341	8 558 341	7 374 176	7 374 176
Zobowiązania inwestycyjne	449 201	449 201	728 634	728 634
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	66 298	66 298	-	-
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	460 129	460 129	99 624	99 624
Cash pool	338 765	338 765	123 788	123 788
Pozostałe	60 198	60 198	43 740	43 740
	21 664 088	21 666 803	17 531 864	17 527 521

Instrumenty finansowe, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała akcje/udziały nienotowane w spółkach, dla których nie jest możliwe sporządzenie wiarygodnej wyceny wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. Wartości akcji i udziałów ujęte zostały w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki w kwocie 39 638 tysięcy PLN według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Na koniec okresu sprawozdawczego nie ma wiążących decyzji w zakresie sposobu i terminu zbycia tych aktywów.

Metody wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej (hierarchia wartości godziwej)

Spółka wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe forward i zmienności dla walut i towarów pochodzące z aktywnych rynków. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego Spółka nie dokonywała zmian metod wyceny instrumentów pochodnych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN.

Instrumenty pochodne wykazywane są jako aktywa, w przypadku gdy ich wycena jest dodatnia oraz jako zobowiązania, w przypadku wyceny ujemnej. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone w wynik finansowy roku sprawozdawczego.

Wartość godziwa akcji notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (tzw. Poziom 1). W pozostałych przypadkach, wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych wsadowych oprócz notowań rynkowych dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio (tzw. Poziom 2).

Hierarchia wartości godziwej

	Nota	stan na 31/12/2011		stan na 31/12/2010	
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe					
Akcje notowane	10	690	-	1 190	-
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	11, 15	-	206 000	-	177 333
		690	206 000	1 190	177 333
Zobowiązania finansowe					
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	21, 24	-	460 129	-	99 624
		-	460 129	-	99 624

W okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym w Spółce nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy Poziomami 1 i 2.

Metody i założenia przyjęte na potrzeby wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu

Nabyte obligacje, udzielone pożyczki, zobowiązania finansowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów oraz inne instrumenty finansowe wyceniono do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowano przy zastosowaniu stóp dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych według stanu na 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku na podstawie kwotowań 1-miesięcznych, 3-miesięcznych i 6-miesięcznych stóp procentowych powiększonych o marżę właściwą dla poszczególnych instrumentów finansowych. W zdecydowanej większości na 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 zastosowano kwotowania 1-miesięczne.

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
WIBOR	4,7700%	3,6600%
EURIBOR	1,0240%	0,7820%
LIBOR	0,2953%	0,2606%

31.5. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Spółka zabezpiecza przepływy pieniężne wynikające z przychodów operacyjnych z tytułu sprzedaży produktów petrochemicznych i rafineryjnych oraz kosztów operacyjnych z tytułu zakupu ropy przed ryzykiem zmiany kursów walutowych (EUR/PLN dla sprzedaży, USD/PLN dla zakupów oraz sprzedaży). Spółka zabezpieczała przed ryzykiem zmiany kursów przepływy pieniężne związane z realizacją projektów inwestycyjnych (EUR/PLN, JPY/PLN). Spółka zabezpiecza powyższe przepływy pieniężne wykorzystując forwardy walutowe.

PKN ORLEN zabezpiecza przepływy pieniężne związane ze sprzedażą/zakupem ropy naftowej, benzyn, oleju napędowego wykorzystując w tym celu swapy towarowe.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Spółka zabezpiecza również przepływy pieniężne z tytułu płatności odsetkowych związanych z emisją obligacji w PLN oraz przepływy pieniężne związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania w EUR i USD wykorzystując w tym celu swapy procentowe (IRS).

Transakcje zabezpieczające, których rozliczenie i wycena do wartości godziwej wpływa na niniejsze jednostkowe sprawozdanie zostały zawarte w latach 2007 – 2011.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowany termin realizacji i planowany termin wpływu na wynik zabezpieczanego przepływu

- wartość godziwa netto, która w momencie realizacji zostanie ujęta w wyniku finansowym

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego		
Ekspozycja walutowa operacyjna		
2011 rok	-	31 216
2012 rok	(102 728)	-
Ekspozycja na stopę procentową		
do 1 kwartału 2012	(1 507)	(7 132)
do 1 kwartału 2014	(113 602)	(88 036)
Ekspozycja na ryzyko towarowe		
2011 rok	-	126 092
2012 rok	198 979	14 364
	(18 858)	76 504

W przypadku ekspozycji na stopę procentową swap procentowy zabezpieczający emisję obligacji w PLN oparty jest na 6-miesięcznym WIBOR, natomiast swapy procentowe zabezpieczające kredyty w EUR i USD oparte są na 1-miesięcznym EURIBOR i 1-miesięcznym LIBOR.

- wartość godziwa netto, która w momencie realizacji zostanie zaliczona do wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych, a w okresach następnych ujęta w wyniku finansowym poprzez odpisy amortyzacyjne

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego		
2011 rok (ekspozycja walutowa inwestycyjna)	-	728
	-	728

Rozliczenie instrumentów zabezpieczających

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Przychody ze sprzedaży produktów	(34 420)	26 369
Różnice kursowe	79 907	(4 300)
Odsetki	(53 009)	(61 212)
Środki trwałe w budowie	(1 185)	52 019
Zapasy	337 790	-
	329 083	12 876

W odniesieniu do zabezpieczenia przepływów pieniężnych spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń, część nieefektywna została ujęta w wyniku finansowym za rok 2011 i 2010 w kwocie odpowiednio (810) tysięcy PLN i (1 622) tysięcy PLN.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

31.6. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność Spółki wiąże się przede wszystkim z narażeniem na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyka rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen towarów, ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂).
- inne szerzej opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKN ORLEN w punkcie VII.7.2.

Ryzyko kredytowe

Spółka prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Spółka, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także w celu utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia.

Przyjęty okres spłaty należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 – 30 dni.

Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Część należności jest ubezpieczana w ramach zorganizowanych programów ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Należności kontrahentów są regularnie monitorowane. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiane są procedury windykacji.

W oparciu o analizę należności dokonano podziału kontrahentów na dwie grupy:

- I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział należności nieprzeterminowanych według opisanego powyżej kryterium

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Grupa I	6 054 479	4 437 540
Grupa II	553 960	755 373
	6 608 439	5 192 913

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Należności krótkoterminowe		
Do 1 miesiąca	202 230	222 683
1 - 3 miesiące	9 080	3 909
3 - 6 miesięcy	2 382	1 439
	213 692	228 031

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami z tytułu dostaw i usług jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki polskiej, niemieckiej, czeskiej i litewskiej.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane przez Spółkę za niskie. Wszystkie podmioty, w których Spółka lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej najwyższej jakości (78% zdeponowanych środków) oraz dobrej jakości (22% zdeponowanych środków).

Przez rating o najwyższej jakości rozumie się rating A–1 w agencji Standard & Poor's, F1 w agencji Fitch oraz Prime–1 w agencji Moodys, natomiast przez rating o dobrej jakości rozumie się rating A–2 w agencji Standard & Poor's, F2

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

w agencji Fitch oraz Prime-2 w agencji Moodys. Źródłem informacji o ratingach są publikacje na stronach internetowych każdego z banków, w których Spółka lokuje wolne środki pieniężne.

Ryzyko kredytowe, wynikające z aktywów z tytułu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych, jest uważane za niskie z uwagi na fakt, iż wszystkie transakcje zawierane są z bankami o wysokim ratingu kredytowym. Jednym z istotnych parametrów wyboru banku jest posiadanie ratingu na poziomie nie mniejszym niż A.

Ryzyko kredytowe, wynikające z udzielonych pożyczek wewnątrzgrupowych jest uważane przez Spółkę za niskie, z uwagi na fakt, iż umowy zawierane są ze spółkami o bezpiecznej pozycji finansowej i operacyjnej. Spółka nie identyfikuje zagrożenia w regulowaniu zobowiązań wynikających z umów pożyczek.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas. Maksymalna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe, w odniesieniu do poszczególnych klas aktywów finansowych, jest równa ich wartości księgowej.

W celu zmniejszenia ryzyka nieodzyskania należności z tytułu dostaw i usług Spółka przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenia w postaci między innymi: gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, blokad środków na rachunkach bankowych, hipotek i weksli.

W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Informacje dotyczące wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy zostały przedstawione w notach 27.2., 28.2.

Ryzyko płynności

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i na 31 grudnia 2010 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wyniósł odpowiednio 1,5 i 1,3.

Szczegółowe informacje w zakresie kredytów przedstawiono w notce 19.

W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej płynności finansowej Spółka korzysta z Programu emisji obligacji uruchomionego w 2007 roku. Emisje obligacji umożliwiają Spółce wyjście poza tradycyjny rynek bankowy i pozyskanie środków od innych instytucji finansowych, korporacji czy osób fizycznych. Program emisji obligacji jest również wykorzystywany do zarządzania płynnością w ramach jednostek Grupy Kapitałowej na rynku krajowym i zagranicznym. W 2011 roku dokonywane były emisje obligacji wyłącznie na rynku krajowym.

W celu optymalizacji kosztów finansowych w Spółce funkcjonuje system koncentracji środków finansowych w PLN (cash pool) obejmujący na dzień 31 grudnia 2011 roku 21 Spółek Grupy Kapitałowej oraz międzynarodowy system koncentracji środków w walutach EUR, USD i PLN prowadzony w banku zagranicznym dla PKN ORLEN oraz zagranicznych Spółek Grupy Kapitałowej (Orlen Finance, ORLEN Lietuva, ORLEN Deutschland, Unipetrol Deutschland).

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu zawartych umów kredytowych wyniosło odpowiednio 16 089 813 tysięcy PLN i 13 864 316 tysięcy PLN. Do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2011 i 31 grudnia 2010 roku pozostawało odpowiednio 5 697 530 tysięcy PLN i 5 526 852 tysiące PLN.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych

	stan na 31/12/2011					
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Dłużne papiery wartościowe						
Obligacje o zmiennym oprocentowaniu	763 592	-	-	-	763 592	763 428
– wartość niezdyktowana						
Obligacje o stałym oprocentowaniu	579 287	-	-	-	579 287	579 287
– wartość niezdyktowana						
Kredyty - wartość niezdyktowana	462 022	-	8 621 857	742 734	9 826 613	9 823 323
Pożyczki - wartość niezdyktowana	501 026	-	-	-	501 026	501 026
Leasing finansowy	9 975	19 461	10 798	26 573	66 807	66 807
Dostawy i usługi	8 558 341	-	-	-	8 558 341	8 558 341
Zobowiązania inwestycyjne	449 201	-	-	-	449 201	449 201
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	66 298	-	-	-	66 298	66 298
– wartość niezdyktowana						
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające						
Wymiana środków pieniężnych brutto	338 049	-	-	-	338 049	338 049
Wymiana środków pieniężnych netto	8 478	113 602	-	-	122 080	122 080
Cash pool	338 765	-	-	-	338 765	338 765
Pozostałe	60 198	-	-	-	60 198	60 198
	12 135 232	133 063	8 632 655	769 307	21 670 257	21 666 803

	stan na 31/12/2010					
	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat	Razem	Wartość księgowa
Dłużne papiery wartościowe						
Obligacje o zmiennym oprocentowaniu		761 366	-	-	761 366	761 064
– wartość niezdyktowana						
Obligacje o stałym oprocentowaniu	251 827	-	-	-	251 827	251 827
– wartość niezdyktowana						
Kredyty - wartość niezdyktowana	873 328	6 588 768	-	641 394	8 103 490	8 089 346
Pożyczki - wartość niezdyktowana	312	-	-	-	312	312
Leasing finansowy	5 052	10 795	8 948	30 215	55 010	55 010
Dostawy i usługi	7 374 176	-	-	-	7 374 176	7 374 176
Zobowiązania inwestycyjne	728 634	-	-	-	728 634	728 634
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające						
Wymiana środków pieniężnych brutto	4 456	-	-	-	4 456	4 456
Wymiana środków pieniężnych netto	-	7 132	88 036	-	95 168	95 168
Cash pool	123 788	-	-	-	123 788	123 788
Pozostałe	43 740	-	-	-	43 740	43 740
	9 405 313	7 368 061	96 984	671 609	17 541 967	17 527 521

Ryzyka rynkowe

Spółka narażona jest na ryzyka rynkowe związane z kursami walutowymi, stopami procentowymi, cenami surowców i produktów naftowych oraz cenami uprawnień do emisji CO₂.

PKN ORLEN zarządza ryzykami rynkowymi wynikającymi z powyższych czynników w oparciu o politykę zarządzania ryzykiem rynkowym, która określa zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz instrumenty zabezpieczające. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Komitetu Ryzyka Finansowego PKN ORLEN, Zarządu PKN ORLEN.

Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych wpływów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim oraz średnim horyzoncie czasowym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się za pomocą strategii zabezpieczających wykorzystujących instrumenty pochodne. Instrumenty pochodne są stosowane wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej i ryzyka zmian przepływów pieniężnych. PKN ORLEN stosuje tylko te instrumenty, które jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu. Pozyskując wycenę rynkową instrumentów, Spółka polega na informacjach uzyskanych z wiodących na danym rynku banków oraz firm brokerskich lub serwisów informacyjnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania odpowiednich procedur i podpisania odpowiedniej dokumentacji.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe wynikające z należności i zobowiązań krótkoterminowych, środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wydatków inwestycyjnych oraz zobowiązań z tytułu kredytów w walutach obcych oraz przyszłych planowanych przepływów pieniężnych z tytułu sprzedaży i zakupów towarów oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Ekspozycja walutowa jest zabezpieczana instrumentami typu forward lub swap.

Dla kursu USD/PLN występuje częściowo naturalny hedging, gdyż przychody ze sprzedaży produktów uzależnionych od kursu USD są równoważone przez koszty zakupu ropy w tej samej walucie. W przypadku kursu EUR/PLN, w walucie tej denominowane są przychody ze sprzedaży produktów petrochemicznych. Dla tej grupy pozycji hedging naturalny występuje w ograniczonym zakresie (np. odsetki od kredytów denominowane w EUR, część zakupów inwestycyjnych).

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2011 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	JPY	GBP	Razem po przeliczeniach na PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	43 419	893 953	-	-	3 246 769
Pożyczki udzielone	-	199 826	-	-	682 886
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	1 325	58 567	-	-	206 000
Środki pieniężne	5 987	6 078	4 846	-	47 429
Pozostałe	100	-	-	-	442
	50 831	1 158 424	4 846	-	4 183 526
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	766 393	1 883 802	-	-	9 822 709
Pożyczki	36 737	99 129	-	-	501 026
Dostawy i usługi	58 755	2 017 911	27 885	44	7 156 985
Zobowiązania inwestycyjne	7 265	5 268	54 736	38	52 701
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	-	19 400	-	-	66 298
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	79 476	31 022	35 750	-	458 621
	948 626	4 056 532	118 371	82	18 058 340

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowych instrumentów finansowych (stan na 31 grudnia 2011 roku) na wynik finansowy brutto oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku z hipotetyczną zmianą kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty prezentacji (PLN)

Wpływ na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(552 207)	-15%	552 207
USD/PLN	+15%	(1 503 186)	-15%	1 503 186
JPY/PLN	+15%	(1 528)	-15%	1 528
		(2 056 921)		2 056 921
Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(185 575)	-15%	185 575
USD/PLN	+15%	(41 595)	-15%	41 595
		(227 170)		227 170
Razem				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(737 782)	-15%	737 782
USD/PLN	+15%	(1 544 781)	-15%	1 544 781
JPY/PLN	+15%	(1 528)	-15%	1 528
		(2 284 091)		2 284 091

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Struktura walutowa instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku

Klasy instrumentów finansowych	EUR	USD	JPY	GBP	Razem po przeliczeniach na PLN
Aktywa finansowe					
Dostawy i usługi	1 101	918 939	-	-	2 728 187
Sprzedaż niefinansowych aktywów trwałych	2 907	-	-	-	11 514
Pożyczki udzielone	10 559	99 004	-	-	335 273
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	3 801	54 503	19 987	-	177 333
Środki pieniężne	3 509	257 486	67 051	-	779 555
Pozostałe	4 674	-	-	-	18 511
	26 551	1 329 932	87 038	-	4 050 373
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	874 341	1 553 409	-	-	8 067 115
Pożyczki	21	77	-	-	312
Dostawy i usługi	18 499	2 161 173	-	226	6 480 246
Zobowiązania inwestycyjne	24 471	16 938	2 000 541	97	220 462
Instrumenty wbudowane i zabezpieczające	13 575	13 067	-	-	92 493
	930 907	3 744 664	2 000 541	323	14 860 628

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości księgowych instrumentów finansowych (stan na 31 grudnia 2010 roku) na wynik finansowy brutto oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku z hipotetyczną zmianą kursów istotnych walut obcych w stosunku do waluty prezentacji (PLN)

Wpływ na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(539 083)	-15%	539 083
USD/PLN	+15%	(1 095 349)	-15%	1 095 349
JPY/PLN	+15%	(10 568)	-15%	10 568
		(1 645 000)		1 645 000
Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(145 942)	-15%	145 942
USD/PLN	+15%	(59 230)	-15%	59 230
JPY/PLN	+15%	6 771	-15%	(6 771)
		(198 401)		198 401
Razem				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
EUR/PLN	+15%	(685 025)	-15%	685 025
USD/PLN	+15%	(1 154 579)	-15%	1 154 579
JPY/PLN	+15%	(3 797)	-15%	3 797
		(1 843 401)		1 843 401

Powyższe odchylenia kursów skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych kursów walut oraz prognoz analityków.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/spadkach kursów walut. W przypadku instrumentów pochodnych i wbudowanych instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchylenia kursów walut na wartość godziwą przy niezmiennych poziomach stóp procentowych. Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną.

Dla pozostałych walut wrażliwość instrumentów finansowych jest nieistotna z punktu widzenia Spółki.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Ryzyko stopy procentowej

Spółka narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z pożyczek, cash pool, kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych opartych o zmienne stopy procentowe oraz transakcji pochodnych zabezpieczających ryzyko przepływów pieniężnych.

Struktura instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej

Klasy instrumentów finansowych	WIBOR		LIBOR		EURIBOR		Razem	
	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Wybrane aktywa finansowe								
Pożyczki udzielone	-	-	682 886	293 456	-	41 817	682 886	335 273
Zwrotne dopłaty do kapitału	8 641	1 000	-	-	-	-	8 641	1 000
Cash pool	114 557	33 064	-	-	-	-	114 557	33 064
Pozostałe	7 624	200	-	-	442	-	8 066	200
	130 822	34 264	682 886	293 456	442	41 817	814 150	369 537
Wybrane zobowiązania finansowe								
Dłużne papiery wartościowe	763 428	761 064	-	-	-	-	763 428	761 064
Kredyty	614	22 231	6 437 706	4 604 461	3 385 003	3 462 654	9 823 323	8 089 346
Pożyczki	-	-	338 765	228	-	84	338 765	312
Zadeklarowane dopłaty do kapitału	-	-	66 298	-	-	-	66 298	-
Instrumenty finansowe zabezpieczające	1 507	7 131	48 857	35 070	64 745	52 967	115 109	95 168
Cash pool	338 765	123 788	-	-	-	-	338 765	123 788
	1 104 314	914 214	6 891 626	4 639 759	3 449 748	3 515 705	11 445 688	9 069 678

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała zobowiązanie z tytułu pożyczki zaciągniętej od ORLEN Finance AB w ramach międzynarodowego systemu koncentracji środków w walucie EUR w kwocie 162 261 tysięcy PLN, dla której stosowana jest stopa procentowa EONIA. Ze względu na małą wrażliwość na zmianę stopy procentowej pożyczka nie jest poddawana analizie wrażliwości.

Analiza wrażliwości na stopę procentową

Wpływ instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wynik finansowy brutto i kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń z tytułu zmian istotnych stóp procentowych

Stopa procentowa	Założone odchylenia		Wpływ na wynik finansowy brutto		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Razem	
	na 31/12/2011	na 31/12/2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
WIBOR	+50	+50	(4 860)	(4 364)	930	2 062	(3 930)	(2 302)
LIBOR	+50	+50	(30 799)	(21 556)	17 981	19 635	(12 818)	(1 921)
EURIBOR	+50	+50	(16 923)	(17 105)	15 932	21 062	(991)	3 957
			(52 582)	(43 025)	34 843	42 759	(17 739)	(266)
WIBOR	-50	-50	4 860	4 364	(932)	(2 064)	3 928	2 280
EURIBOR	-50	0	16 923	-	(16 271)	-	652	-
			21 783	4 364	(17 203)	(2 084)	4 580	2 280

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji wahań stóp procentowych w bieżącym i w poprzednim rocznym okresie sprawozdawczym oraz na podstawie dostępnych prognoz.

Niski poziom stóp procentowych EURIBOR i LIBOR na koniec roku 2011 oraz prognozy rynkowe spowodowały, że Spółka nie uwzględniła w analizie wrażliwości wariantu spadku stopy procentowej LIBOR.

Spółka wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku, wpływ zmian stóp procentowych zaprezentowano w ujęciu rocznym.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji księgowych wrażliwych na stopy procentowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej.

W przypadku instrumentów pochodnych w analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Spółka stosuje przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalnie możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Ryzyko cen surowców i produktów naftowych

Działalność operacyjna Spółki obejmuje ryzyka:

- zmiany cen ropy naftowej zużywanej do przerobu;
- obowiązku utrzymywania zapasów ropy naftowej i paliw
- fluktuacji dyferencjału Ural/Brent;
- zmian cen sprzedaży produktów rafineryjnych i petrochemicznych, które uzależnione są od notowań ropy naftowej i produktów na rynkach światowych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku występowały instrumenty zabezpieczające ryzyko zmian cen surowców i produktów naftowych wynikające z zabezpieczenia przepływów pieniężnych w związku ze sprzedażą/zakupem ropy naftowej, benzyny i oleju napędowego.

Stan wolumenu zabezpieczonej ropy naftowej, benzyny i oleju napędowego na 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku

Rodzaj zabezpieczonego surowca/produktu	Jednostka miary	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Ropa naftowa	BBL	5 529 035	3 589 591
Olej napędowy	MT	49 240	-
Benzyna	MT	12 737	-

Analiza wrażliwości na zmianę ceny ropy naftowej, oleju napędowego i benzyny

Wpływ pochodnych instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto oraz na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku ze zmianą cen ropy naftowej, oleju napędowego i benzyny na dzień 31 grudnia 2011 roku

Wpływ na wynik finansowy brutto				
	Wzrost cen	Wpływ łączny	Spadek cen	Wpływ łączny
Ropa naftowa USD/BBL	+27,5%	(20 007)	-27,5%	20 007
		(20 007)		20 007
Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost cen	Wpływ łączny	Spadek cen	Wpływ łączny
Ropa naftowa USD/BBL	+27,5%	540 009	-27,5%	(540 009)
	Wzrost cen		Spadek cen	
Olej napędowy USD/MT	+23%	36 529	-23%	(36 529)
	Wzrost cen		Spadek cen	
Benzyna USD/MT	+28%	11 221	-28%	(11 221)
		587 759		(587 759)
Łączny wpływ na inne całkowite dochody				
	Wzrost cen	Wpływ łączny	Spadek cen	Wpływ łączny
Ropa naftowa USD/BBL	+27,5%	520 002	-27,5%	(520 002)
Olej napędowy USD/MT	+23%	36 529	-23%	(36 529)
Benzyna USD/MT	+28%	11 221	-28%	(11 221)
		567 752		(567 752)

Wpływ pochodnych instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń w związku ze zmianą cen ropy naftowej na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Wzrost cen	Wpływ łączny	Spadek cen	Wpływ łączny
Ropa naftowa USD/BBL	+27%	559 591	-27%	(559 591)
		559 591		(559 591)

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Powyższe odchylenia cen ropy naftowej, oleju napędowego i benzyn skalkulowano na podstawie zmienności historycznej za rok 2011 i 2010 oraz dostępnych prognoz analityków.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku, wpływ zmian cen ropy naftowej, oleju napędowego i benzyn zaprezentowano w ujęciu rocznym. Wartość godziwa swapów towarowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną.

W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ zmian cen ropy naftowej, oleju napędowego i benzyn na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

Wartość księgowa instrumentów zabezpieczających dostawę ropy naftowej, oleju napędowego i benzyn na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 193 041 tysięcy PLN.

Wartość księgowa instrumentów zabezpieczających dostawę ropy naftowej na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 140 456 tysięcy PLN.

Ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂

Na podstawie obowiązujących uregulowań prawnych wynikających z przyjętego przez Unię Europejską Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych, PKN ORLEN decyzją Rady Ministrów otrzymał przydział uprawnień do emisji CO₂.

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji liczby uprawnień wraz z określeniem sposobu systematycznego bilansowania stwierdzonych niedoborów/nadwyżek na zasadach transakcji wewnątrzgrupowych, bądź transakcji na rynku terminowym i spot w zależności od sytuacji. W 2011 roku Spółka zawarła transakcje sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ oraz jednocześnie zawarła transakcje zabezpieczające cenę zakupu uprawnień w przyszłości.

Na 31 grudnia 2011 zobowiązania finansowe z tytułu ujemnej wyceny kontraktów forward na zakup uprawnień do emisji CO₂ wynoszą 222 449 tysięcy PLN.

Zmiana notowań uprawnień do emisji CO₂ o 45% (in plus lub in minus) potencjalnie spowodowałaby zmianę wyceny wartości godziwej zobowiązań finansowych z tytułu kontraktów forward na zakup uprawnień do emisji CO₂ na kwotę 95 794 tysięcy PLN lub (95 794) tysięcy PLN.

Odchylenia cen uprawnień do emisji CO₂ skalkulowano na podstawie zmienności historycznej za rok 2011.

Więcej informacji dotyczących uprawnień do emisji CO₂ przedstawiono w nocie 7.

32. Leasing

32.1. Spółka jako leasingobiorca

Leasing operacyjny

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku posiadała nieodwoływalne umowy leasingu operacyjnego, które dotyczyły głównie dzierżawy budynku i kawern. Przedmiotowe umowy zawierają klauzule dotyczące warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych i istnieje możliwość przedłużenia umów.

Łączna wartość opłat z tytułu zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego ujętych jako koszty w wyniku finansowym w roku 2011 i 2010 wyniosła odpowiednio (31 355) tysięcy PLN i (36 463) tysiące PLN.

Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Do jednego roku	30 565	30 519
Od 1 roku do 5 lat	110 644	107 281
Pow. yżej 5 lat	26 495	39 438
	167 704	177 238

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

Leasing finansowy

Spółka jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym. Dotyczyły one głównie stacji paliw, samochodów osobowych i myjni.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma szczególnych ograniczeń i dodatkowych warunków oraz istnieje możliwość ich przedłużenia. Umowy leasingu finansowego nie zawierają klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych i pociągają za sobą możliwości zakupu przedmiotu leasingu.

Wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Do jednego roku	12 227	7 668
Od 1 roku do 5 lat	38 337	27 730
Pow. yżej 5 lat	31 973	37 081
	82 537	72 479

Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu zawartych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Do jednego roku	9 975	5 052
Od 1 roku do 5 lat	30 259	19 743
Pow. yżej 5 lat	26 573	30 215
	66 807	55 010

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych za pomocą właściwej dla danej umowy stopy procentowej.

Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku dla każdej grupy aktywów w leasingu finansowym

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Rzeczowe aktywa trwałe	61 618	51 595
budynki i budowle	39 176	42 738
urządzenia techniczne i maszyny	5 333	-
środki transportu	17 109	8 857

Ujawnienia wynikające z MSSF 7 dotyczące leasingu finansowego zostały przedstawione w nocie 31 i zaprezentowane łącznie z innymi instrumentami finansowymi.

32.2. Spółka jako leasingodawca

Leasing operacyjny

Spółka jako leasingodawca nie posiadała na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego.

Leasing finansowy

Spółka jako leasingodawca nie posiadała na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku umów leasingowych o charakterze finansowym.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

33. Poniesione nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

Wartość nakładów inwestycyjnych łącznie z kosztami finansowania zewnętrznego poniesionych w 2011 roku i 2010 roku wyniosła odpowiednio 1 010 733 tysiące PLN i 2 256 368 tysięcy PLN, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska 57 742 tysiące PLN i 148 100 tysięcy PLN.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wartość przyszłych zobowiązań z tytułu podpisanych do tego dnia kontraktów inwestycyjnych wyniosła odpowiednio 253 076 tysięcy PLN i 405 131 tysięcy PLN.

34. Zobowiązania warunkowe

	stan na 31/12/2010	zwiększenia/ (zmniejszenia)	stan na 31/12/2011
Postępowanie antymonopolowe UOKiK	18 500	(4 500)	14 000
Sprawy sporne dochodzone na drodze sądowej	19 950	(6 172)	13 778
	38 450	(10 672)	27 778

Postępowania antymonopolowe UOKiK zostały szczegółowo opisane w nocie 40.1.2.

Sprawy sporne dochodzone na drodze sądowej na dzień 31 grudnia 2011 roku dotyczą roszczeń wynikających z umów handlowych z kontrahentami w kwocie 12 721 tysięcy PLN i roszczeń pracowniczych w kwocie 1 057 tysięcy PLN.

35. Zabezpieczenia i gwarancje

Zabezpieczenia akcyzowe i akcyza od wyrobów i towarów znajdujących się w procedurze zawieszonego poboru na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 958 411 tysięcy PLN i 1 224 802 tysiące PLN.

Udzielone gwarancje na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku wyniosły odpowiednio 102 114 tysięcy PLN i 90 602 tysiące PLN. Dotyczyły one głównie należytego wykonania umów, w których beneficjentami byli kontrahenci Spółki.

36. Informacje o podmiotach powiązanych

36.1. Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez spółki lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

W 2011 roku i 2010 roku w Spółce nie wystąpiły istotne transakcje zawarte z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

36.2. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W 2011 roku i 2010 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim Spółka nie udzieliła zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarła z nimi innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Spółki i jednostek z nią powiązanych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły pożyczki udzielone przez Spółkę osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

W 2011 roku i 2010 roku nie wystąpiły istotne transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

36.3. Transakcje kluczowego personelu kierowniczego Spółki z podmiotami powiązanymi

W 2011 roku kluczowy personel kierowniczy Spółki zawarł transakcje ze stronami powiązanymi o wartości sprzedaży 1 tysiąca PLN. W 2010 roku kluczowy personel kierowniczy nie zawarł transakcji ze stronami powiązanymi.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

36.4. Transakcje oraz stan rozrachunków Spółki ze podmiotami powiązanymi

rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Sprzedaż	40 130 238	2 976 876	16 297	43 123 411
Zakupy	4 120 850	24 782	82 627	4 228 259
Przychody finansowe	26 376	1 713	48	28 137
Dywidendy	149 411	-	250 013	399 424
Koszty finansowe	32 041	-	-	32 041

stan na 31 grudnia 2011 roku

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	682 882	-	-	682 882
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4 139 800	586 898	1 242	4 727 940
Odpisy aktualizujące należności	188	-	-	188
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	114 535	-	-	114 535
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	18 350	-	-	18 350
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 068 288	3 160	161	1 071 609
Pożyczki	501 026	-	-	501 026
Pozostałe zobowiązania finansowe	338 735	-	-	338 735

rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Sprzedaż	30 389 314	2 409 238	18 533	32 817 085
Zakupy	3 923 260	21 669	116 310	4 061 239
Przychody finansowe	7 170	2 279	37	9 486
Dywidendy	236 335	-	146 658	382 993
Koszty finansowe	9 983	-	4	9 987

stan na 31 grudnia 2010 roku

	Jednostki zależne	Jednostki współkontrolowane	Jednostki stowarzyszone	Razem
Pozostałe aktywa długoterminowe	1 000	39 603	-	40 603
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 389 151	511 487	2 365	3 903 003
Odpisy aktualizujące należności	379	-	4	383
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	326 705	2 029	-	328 734
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	20 144	-	-	20 144
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	644 885	2 823	15 735	663 443
Pożyczki	312	-	-	312
Pozostałe zobowiązania finansowe	123 578	-	-	123 578

Powyższe transakcje z podmiotami powiązanymi obejmują sprzedaż i zakupy produktów rafineryjnych i petrochemicznych, ropy naftowej oraz zakupy usług remontowych, transportowych i innych. Transakcje sprzedaży i zakupu z podmiotami powiązanymi dokonywane były na warunkach rynkowych. Rozrachunki z podmiotami powiązanymi obejmują należności i zobowiązania handlowe i finansowe.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

Udzielone gwarancje i poręczenia jednostkom zależnym na rzecz podmiotów trzecich wyniosły na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku odpowiednio 2 132 512 tysięcy PLN i 1 377 887 tysięcy PLN. Dotyczyły one terminowego regulowania zobowiązań przez jednostki zależne. Spółka z tytułu udzielonych gwarancji osiągnęła przychody w 2011 roku i 2010 roku odpowiednio w kwocie 9 648 tysięcy PLN i 5 670 tysięcy PLN.

37. Świadczenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz pozostałym członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki	11 952	12 140
- wynagrodzenia i inne świadczenia	6 498	6 040
- premia wypłacona za rok poprzedni	5 454	5 454
- wynagrodzenia Członków Zarządu pełniących funkcję w latach poprzednich	-	646 ¹⁾
Premia potencjalnie należna Członkom Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym ²⁾	5 460	5 454
Wynagrodzenia należne Członka Zarządu, do wypłaty w roku kolejnym ³⁾	1 140	-
Wynagrodzenia i inne świadczenia pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Spółki	32 762	31 522
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	1 322	1 213

¹⁾ wypłata z tytułu ugody sądowej dotyczącej wynagrodzenia za 2005 rok

²⁾ wysokość premii oszacowana przy założeniu pełnej realizacji celów przez Członków Zarządu

³⁾ wynagrodzenia należne z tytułu odprawy i zakazu konkurencji

Dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia kluczowego personelu znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKN ORLEN w punkcie III.3.5.

37.1. Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego (w tym Członków Zarządu)

W 2011 roku w PKN ORLEN kluczowa kadra menedżerska objęta była rocznym systemem premiowania MBO (zarządzanie przez cele). Regulaminy funkcjonujące dla Zarządu PKN ORLEN, dyrektorów bezpośrednio podległych Zarządowi PKN ORLEN oraz pozostałych kluczowych stanowisk mają wspólne podstawowe cechy. Osoby objęte wyżej wymienionymi systemami premiowane są za realizację indywidualnych celów, wyznaczanych na początku okresu premiowego przez Radę Nadzorczą dla Członków Zarządu oraz przez Zarząd dla pracowników kluczowego personelu kierowniczego. Systemy Premiowania są konstruowane w sposób promujący współpracę pomiędzy poszczególnymi pracownikami w celu osiągnięcia najlepszych wyników w skali PKN ORLEN. Postawione cele mają charakter jakościowy i ilościowy a rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w obowiązujących Regulaminach Systemów Premiowania.

W 2011 roku został wprowadzony nowy regulamin premiowania dla Rady Koncernu i Dyrektorów bezpośrednio podległych Członkom Zarządu PKN ORLEN określający nowe standardy premiowania. Wprowadzone zmiany zwiększyły elastyczność i motywacyjność systemu oraz uprościły jego funkcjonowanie.

Głównym celem wprowadzonych zmian jest uspołnienie systemu premiowego z celami Zarządu PKN ORLEN i zwiększenie odpowiedzialności najwyższej kadry za wyniki Grupy Kapitałowej.

37.2. Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Zgodnie z umowami zawartymi z PKN ORLEN Członkowie Zarządu zobowiązani są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych. Ponadto umowy przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy na skutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

38. Wynagrodzenie wynikające z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W okresie objętym niniejszym jednostkowym sprawozdaniem finansowym podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego Spółki jest KPMG Audyt Sp. z o.o. Zgodnie z podpisaną umową zawartą w dniu 30 maja 2005 roku z późniejszymi aneksami KPMG Audyt Sp. z o.o. wykonuje przeglądy śródroczne oraz badanie jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za okresy 2005 – 2012.

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Wynagrodzenie KPMG Audyt Sp. z o.o.	1 645	1 892
badanie rocznego sprawozdania finansowego	647	647
przeglądy sprawozdań finansowych	572	572
usługi pokrewne, w tym:	425	673
doradztwo podatkowe	80	-

Wynagrodzenie audytora zgodnie z umową za usługi dotyczące 2011 roku i 2010 roku.

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w osobach

	rok zakończony 31/12/2011	rok zakończony 31/12/2010
Pracownicy fizyczni	1 992	2 008
Pracownicy umysłowi	2 487	2 502
	4 479	4 510

Stan zatrudnienia w osobach

	stan na 31/12/2011	stan na 31/12/2010
Pracownicy fizyczni	1 999	2 033
Pracownicy umysłowi	2 446	2 480
	4 445	4 513

Przeciętne zatrudnienie wyliczane jest w oparciu o aktywnych pracowników, stan zatrudnienia obejmuje wszystkich pracowników.

Szersze informacje na temat struktury zatrudnienia znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKN ORLEN w punkcie III.3.3.

40. Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka była stroną w następujących istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej:

40.1. Postępowania, w których Spółka jest stroną pozwaną

40.1.1. Postępowania, których wartość stanowi więcej niż 10% kapitałów własnych Emitenta

40.1.1.1. Ryzyko dotyczące zbycia aktywów i wierzytelności w związku z nabyciem akcji Unipetrol

Wyrokiem z dnia 21 października 2010 roku Trybunał Arbitrażowy w Pradze oddalił w całości powództwo Agrofert Holding a.s. przeciwko PKN ORLEN o zapłatę 3 330 371 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2011 roku

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

(co odpowiada 19 464 473 tysiącom CZK) wraz z odsetkami oraz zobowiązał Agrofert Holding a.s. do pokrycia kosztów postępowania poniesionych przez PKN ORLEN. Sprawa dotyczyła zapłaty odszkodowania z tytułu szkód będących między innymi wynikiem czynów nieuczciwej konkurencji oraz bezprawnego naruszenia dobrego imienia firmy Agrofert Holding a.s.

Orzeczenie Trybunału Arbitrażowego z 21 października 2010 roku zakończyło ostatnie z czterech postępowań arbitrażowych zainicjowanych przez Agrofert Holding a.s. w związku z nabyciem przez PKN ORLEN akcji spółki UNIPETROL a.s.

3 października 2011 roku PKN ORLEN otrzymał z sądu w Pradze (Republika Czeska) skargę o uchylenie powyższego wyroku sądu arbitrażowego.

PKN ORLEN stoi na stanowisku, że rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Trybunału Arbitrażowego z dnia 21 października 2010 roku jest słuszne i nie ma podstaw do jego uchylenia.

Dnia 16 stycznia 2012 roku PKN ORLEN złożył w sądzie odpowiedź na skargę, w której ustosunkował się do zarzutów Agrofert Holding a.s., wniósł o oddalenie skargi i obciążenie Agrofert Holding a.s. kosztami postępowania.

40.1.2. Pozostałe istotne postępowania, których łączna wartość nie przekracza 10% kapitałów własnych Emitenta

40.1.2.1. Postępowania antymonopolowe

Postępowanie antymonopolowe prowadzone jest w związku z podejrzeniem stosowania w latach 1996 – 2007 przez PKN ORLEN, Stację Paliw Kogut Sp.j. oraz Spółkę MAGPOL B. Kułakowski i Wspólnicy Sp.j. praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku hurtowej sprzedaży benzyn i oleju napędowego polegającej na ustalaniu detalicznych cen sprzedaży benzyn i oleju napędowego. W dniu 16 lipca 2010 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której uznał, że PKN ORLEN i Stacja Paliw Kogut Sp. j. uczestniczyli do dnia 16 lipca 2007 roku w praktyce ograniczającej konkurencję i nałożył na PKN ORLEN karę pieniężną w wysokości 52 700 tysięcy PLN. W dniu 2 sierpnia 2010 roku PKN ORLEN złożył odwołanie od decyzji z 16 lipca 2010 roku do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Termin rozprawy w sprawie odwołania nie został dotychczas wyznaczony.

Ponadto zakończyły się postępowania prowadzone w związku z:

- zawarciem przez PKN ORLEN i Grupę Lotos S.A. porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży benzyny uniwersalnej U95. Postępowanie zostało wszczęte w marcu 2005 roku. W grudniu 2007 roku Prezes UOKiK nałożył na PKN ORLEN oraz Grupę Lotos S.A. kary pieniężne za udział w wyżej wymienionym porozumieniu. Kara nałożona na PKN ORLEN wyniosła 4 500 tysięcy PLN. PKN ORLEN złożył odwołanie od powyższej decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 6 maja 2010 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ogłosił wyrok, którym oddalił odwołanie PKN ORLEN i odwołanie Grupy Lotos S.A. W dniu 12 lipca 2010 roku PKN ORLEN złożył apelację od tego wyroku. Wyrokiem z dnia 11 lutego 2011 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację PKN ORLEN oraz Grupy Lotos S.A. Od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 lutego 2011 roku wniesiona została w dniu 20 maja 2011 roku skarga kasacyjna. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.
- rzekomym stosowaniem przez PKN ORLEN w latach 2000 – 2004 praktyki ograniczającej konkurencję na krajowym rynku glikolu. W dniu 6 października 2010 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił decyzję Prezesa UOKiK w sprawie rzekomego nadużycia przez PKN ORLEN pozycji dominującej na rynku glikolu, a tym samym uchylił nałożoną na PKN ORLEN karę pieniężną w kwocie 14 000 tysięcy PLN. Prezes UOKiK złożył apelację od powyższego wyroku. W dniu 15 września 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Prezesa UOKiK. Tym samym utrzymany został wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylający obowiązek zapłaty kary w wysokości 14 000 tysięcy PLN przez PKN ORLEN. Od wyroku z dnia 15 września 2011 r. Prezes UOKiK nie wniósł skargi kasacyjnej. Tym samym w pierwszej połowie marca 2012 roku postępowanie odwoławcze zostało definitywnie i pomyślnie zakończone.

40.1.2.2. Opłata przesyłowa w rozliczeniach z ENERGA – OPERATOR S.A. (następcą prawnym Zakładu Energetycznego Płock S.A.)

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego PKN ORLEN uczestniczy w dwóch postępowaniach sądowych dotyczących rozliczenia opłaty systemowej z ENERGA – OPERATOR S.A. Kwestię będącą przedmiotem postępowań sądowych, reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną. Powyższe rozporządzenie zgodnie z § 36 zmieniło sposób rozliczania opłaty systemowej stanowiącej składnik opłaty przesyłowej wprowadzając zgodnie z § 37 możliwość innego sposobu ustalenia tej opłaty.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

– Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest stroną pozwaną

Przedmiotem postępowania sądowego jest rozliczenie spornej opłaty systemowej, za okres od dnia 5 lipca 2001 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku. Obowiązek rozliczenia opłaty przesyłowej wynika z umowy pomiędzy ENERGA – OPERATOR S.A. a PKN ORLEN w sprawie sprzedaży energii elektrycznej, która zawarta została bez rozstrzygnięcia kwestii rozliczeń spornych, dotyczących opłaty systemowej. Strony uznały, iż ma ona charakter cywilnoprawny w związku z czym kwestia spornej opłaty powinna zostać rozstrzygnięta przez właściwy sąd powszechny.

W 2003 roku ENERGA – OPERATOR S.A. zawiadzał PKN ORLEN do próby ugodowej w trybie pojednawczym, a następnie pozwał PKN ORLEN. W 2004 roku Sąd wydał nakaz zapłaty należności z tytułu tak zwanej opłaty systemowej przez PKN ORLEN na rzecz ENERGA – OPERATOR S.A. w wysokości 46 232 tysiące PLN. W sprzeciwie od nakazu zapłaty PKN ORLEN wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W dniu 25 czerwca 2008 roku Sąd Okręgowy wydał w przedmiotowej sprawie wyrok i oddalił powództwo ENERGA – OPERATOR S.A. w całości oraz zasądził na rzecz PKN ORLEN kwotę 31 tysięcy PLN tytułem zwrotu kosztów postępowania. We wrześniu 2008 roku ENERGA – OPERATOR S.A. złożyła apelację od powyższego wyroku.

Sąd Apelacyjny w Warszawie po rozpoznaniu apelacji ENERGA – OPERATOR S.A. w dniu 10 września 2009 roku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2008 roku i zasądził zapłatę przez PKN na rzecz ENERGA – OPERATOR S.A. kwoty 46 232 tysiące PLN powiększonej o odsetki ustawowe i zwrot kosztów postępowania. W dniu 30 września 2009 roku PKN ORLEN dokonał zapłaty. W dniu 4 lutego 2010 roku Spółka złożyła skargę kasacyjną. Skarga kasacyjna została przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania. W dniu 28 stycznia 2011 roku Sąd Najwyższy po przeprowadzeniu rozprawy kasacyjnej uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. W marcu 2011 roku ENERGA – OPERATOR S.A. dokonała zwrotu części zapłaconej przez PKN ORLEN kwoty w wysokości 30 163 tysiące PLN.

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania do Sądu Okręgowego w Warszawie. W dniu 28 listopada 2011 roku ENERGA – OPERATOR S.A. dokonała na rzecz PKN ORLEN zapłaty kwoty 45 716 tysięcy PLN, tytułem zwrotu części kwoty zapłaconej przez PKN ORLEN na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 września 2009 roku. Sąd Okręgowy wyznaczył termin rozprawy na dzień 30 kwietnia 2012 roku.

– Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest interwenientem ubocznym

W 2004 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wezwał PKN ORLEN jako przypozywanego w sprawie PSE – Operator S.A. (następcy prawnego PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., działającej uprzednio pod nazwą Polskie Sieci Elektroenergetyczne) przeciwko ENERGA – OPERATOR S.A.

W marcu 2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok zasądający od ENERGA – OPERATOR S.A. na rzecz PSE kwotę 62 514 tysięcy PLN wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 143 tysiące PLN tytułem zwrotu kosztów postępowania. Spółka ENERGA – OPERATOR S.A. złożyła apelację od powyższego wyroku. Na podstawie opinii prawnej niezależnego eksperta PKN ORLEN nie wniósł apelacji. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 19 marca 2009 roku oddalił apelację ENERGA – OPERATOR S.A. od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądzającego wymienioną kwotę. Pozwany złożył od tego wyroku skargę kasacyjną, która w dniu 5 lutego 2010 roku została przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 26 marca 2010 roku uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

W dniu 21 września 2011 roku Sąd Apelacyjny ogłosił wyrok, w którym oddalił powództwo PSE – Operator S.A. i zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu oraz nakazał zwrot wyegzekwowanej przez PSE Operator kwoty 122 000 tysięcy PLN na rzecz ENERGA – OPERATOR S.A. Orzeczenie w tej sprawie nie skutkuje powstaniem zobowiązań bezpośrednio dla PKN ORLEN, który jest jedynie interwenientem ubocznym.

40.2. Postępowania, w których Spółka była stroną pozywającą

40.2.1. Postępowanie arbitrażowe przeciwko Yukos International UK B.V.

W dniu 15 lipca 2009 roku PKN ORLEN złożył w Sądzie Arbitrażowym przy Międzynarodowej Izbie Handlowej w Londynie wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego przeciwko Yukos International UK B.V. z siedzibą w Holandii w związku z transakcją nabycia akcji AB ORLEN Lietuva (dawniej AB Mazeikiu Nafta). Roszczenia PKN ORLEN dotyczą niezgodności ze stanem faktycznym niektórych oświadczeń Yukos International dotyczących

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)

sytuacji spółki AB ORLEN Lietuva na dzień zamknięcia transakcji nabycia przez PKN ORLEN akcji AB ORLEN Lietuva. PKN ORLEN dochodzi zwrotu kwoty około 854 350 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2011 roku (co odpowiada 250 000 tysięcy USD), zdeponowanej na rachunku zastrzeżonym, jako część ceny za akcje AB ORLEN Lietuva, w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń PKN ORLEN wobec Yukos International.

W dniu 14 września 2009 roku Yukos International złożył odpowiedź na wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego, w którym wniósł o oddalenie całości żądań PKN ORLEN oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Podczas pierwszego posiedzenia Trybunału Arbitrażowego w Londynie PKN ORLEN i Yukos International uzgodniły m.in. harmonogram postępowania oraz zakres kompetencji Trybunału Arbitrażowego. Zgodnie z tym harmonogramem PKN ORLEN złożył w dniu 3 maja 2010 roku pozew, w którym dochodzi od Yukos International zapłaty kwoty około 854 350 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia 31 grudnia 2011 roku (co odpowiada 250 000 tysięcy USD) wraz z odsetkami oraz kosztami postępowania. W dniu 31 grudnia 2010 roku, Yukos International złożył odpowiedź na pozew, w którym uznał roszczenia PKN ORLEN za bezzasadne oraz wniósł o ich oddalenie w całości oraz zasądzenie na rzecz Yukos International zwrotu kosztów postępowania. W dniu 11 lipca 2011 roku PKN ORLEN złożył replikę, w której odniósł się do argumentów podniesionych przez Yukos International w odpowiedzi na pozew.

W dniach 28 listopada – 8 grudnia 2011 roku w Londynie odbyła się rozprawa dowodowa przed Trybunałem Arbitrażowym, w trakcie której pełnomocnicy PKN ORLEN i Yukos International podsumowali stanowiska stron oraz przesłuchani zostali świadkowie i biegli powołani przez strony postępowania. Zamykając rozprawę Trybunał Arbitrażowy zobowiązał strony do złożenia w marcu i kwietniu 2012 roku pism procesowych podsumowujących rozprawę oraz pism dotyczących kosztów postępowania. Po wymianie pism przez strony PKN ORLEN będzie oczekiwał na wydanie orzeczenia przez Trybunał Arbitrażowy.

41. Wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 31 stycznia 2012 roku wygaśła umowa z Maury Sp. z o. o. (zawarta 23 grudnia 2010 roku) dotycząca utrzymywania zapasów ropy na rachunek PKN ORLEN, na bazie której sprzedano część zapasów ropy naftowej za 909 592 tysiące PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 299 968 tysiącom USD).

W związku z powyższym oraz zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami dotyczącymi utrzymywania zapasów obowiązkowych, PKN ORLEN zakupił za 1 213 157 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 374 050 tysiącom USD) ropę naftową posiadaną przez Maury Sp. z o. o. Cena zakupu ropy była zabezpieczona kontraktem terminowym. Rozliczenie transakcji zabezpieczającej pomniejszyło wartość zakupu surowca o 202 707 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 63 283 tysiącom USD). Przeniesienie własności surowca na PKN ORLEN nastąpiło w dniu 31 stycznia 2012 roku po dokonaniu wpłaty pełnej kwoty z tytułu transakcji. W wyniku tych działań PKN ORLEN rozpozna w pierwszym kwartale 2012 roku zakup ropy naftowej o wartości 1 010 450 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia transakcji (co odpowiada 310 767 tysiącom USD).

W dniu 28 marca 2012 roku w ramach procesu zmiany formuły utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej przez PKN ORLEN podpisana została z Ashby Sp. z o. o., z siedzibą w Warszawie, umowa sprzedaży części zapasów oraz umowa zlecenia utworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej.

Na podstawie umowy sprzedaży PKN ORLEN sprzedał spółce Ashby Sp. z o. o. ropę naftową o wartości około 1 250 000 tysięcy PLN przeliczone kursem z dnia 28 marca 2012 roku (co odpowiada około 403 000 tysięcy USD). Cena surowca została ustalona w oparciu o notowania rynkowe.

Na podstawie umowy utworzenia i utrzymywania zapasów ropy naftowej Ashby Sp. z o. o. będzie świadczył usługę utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy na rachunek PKN ORLEN, zaś PKN ORLEN będzie gwarantował przechowywanie zapasów w dotychczasowej lokalizacji. Umowa utworzenia i utrzymywania zapasów ropy naftowej została zawarta na okres 1 roku, przy czym Spółka uwzględniła możliwość jej przedłużenia na kolejny okres.

W dniu 27 lutego 2012 roku, na podstawie umowy z 2006 roku, Spółka dokonała wykupu dłużnych papierów wartościowych na kwotę 750 000 tysięcy PLN. W tym samym dniu, w ramach wyżej wspomnianej umowy, nastąpiła nowa emisja dłużnych papierów wartościowych na kwotę 1 000 000 tysięcy PLN.

Opisane powyżej wydarzenia nie mają wpływu na bieżący wynik finansowy Spółki.

42. Czynniki i zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły czynniki i zdarzenia, które mogłyby mieć wpływ na przyszłe wyniki Spółki.

**POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2011
(w tysiącach PLN)**

43. Podpisy Członków Zarządu

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało autoryzowane przez Zarząd Spółki w Warszawie w dniu 28 marca 2012 roku.

.....
Dariusz Krawiec
Prezes Zarządu

.....
Sławomir Jędrzejczyk
Wiceprezes Zarządu

.....
Piotr Chełmiński
Członek Zarządu

.....
Krystian Pater
Członek Zarządu

.....
Marek Podstawa
Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Rafał Warpechowski
Dyrektor Wykonawczy
ds. Planowania i Sprawozdawczości